

původní obrázky / *Jelínek a od Jelínka* * Z archivu / *Dopisy čtenářů KUKu 1990/91* * **Extra** / Vtip ze soutěže Prazdroj - III. cena pro **O. Jelínka** * **Téma** / Oldřich Jelínek (90) - náčrt osobnosti * **Objev** / Prezident Nixon: **Ich bin Pekinese!** * **Událost** / Kremnické GAGy letos jinak * **Do archivu** / *Kreslíři Mediažurnálu* č. 3: **Výběr z cizího humoru** * **Z domova** / *Slíva, Steklík, Novák, Kmínek, MIKL (od J. M.) aj.* * **Časopisy** / *Sorry; Eulenspiegel, Bumerang, Nebelspalter* * **Z pošty** / *Štorkán, Hiršl, Matuška, Mlejnková* * **Z černé pošty** / Zemřel **Bořík Frýba** * **Vyhrabáno** / *Jména nejčastějších autorů Škrty č. 1 -6/1990* * **Retro** - díl XI / *J. Hruboň: Renčín a „Dlabáček a spol.“* * **Z tisku** / **O humoru** * **MišMaš** / *Ležrace* * **GAG** / **Toto číslo má zpoždění** * **Ze světa** / *Švýcarsko (Barták), Slovensko (Plocháňová, Danglár), Polsko (Frankowski), Francie (Mohamed) aj.* * **Z archivu** / *Dopisy čtenářů KUKu 1990-91* * **Výsledky** / Nejméně čtrnácti mezinárodních soutěží!

e-GAG

chívu / Dopisy čtenářů KUKu 1990-91 * Výsledky / Nejméně čtrnácti mezinárodních soutěží!

Dvoutměsíčník autorů + přátel české karikatury e-číslo 2020 / 5 18. ročník

BARTÁK, BOUTON, CARRARA, CEBULA, CROWE, CUEVA, DANGLÁR, FRANKOWSKI, FRÝBA, GUTSOL, HAĐÁK, HANOUSEK J., HEIDARI, HEITZINGER, HIRŠL, CHAPPATTE, JAZ, JELÍNEK, KAMENSKÝ, KASTER, KATZ I., KAZANEVSKÝ, KEMEL, KOSOBUKIN, KOŠTÝŘ, KULOVANÝ, LUCZAK, MAGNASCIUTTI, MAJOR, MATUŠKA, MIHATOV, MIKL, MLEJNKOVÁ, NESVADBA, PLOCHÁŇOVÁ, POLÁK, REISENAUER, RENČÍN, RYCHTAŘÍK, SETÍKOVSKÝ, SHOOTY, SCHNEIDER, SIMON, SLEJŠKA, SLÍVA, SOUČEK, SULAJ, ŠTORKÁN, ŠUK, TAUSSIG, TEICHMANN, TOMASCHOFF, TRUNEČEK, ZAK, ZLATIČANIN, ZLATKOVSKÝ, AJ.

původník / Oldřich Jelínek: *Poslední žijící zakladatel Polylegranu (a "Gerój")*

Oldřich Jelínek (90) je poslední žijící osobností z karikaturistů, kteří byli u toho! Založili legendární skupinu **Polylegran** (v roce 1959) s patronací Mladého světa. Oldřich je neuvěřitelně čiperný, stále tvoří, vystavuje a také mu brzy vyjde velká monografie! **Vlevo** je zachycen při venisáži své výstavy v Havlíčkově Brodě) a vpravo je kresba, kterou pro GAG sám vybral. Nazývá se **Gerój**. Ale **pravda** je, že **geroj = O. J.!** **Více o něm a k němu** (plus pár retrotipů) najdete **v tomto vydání...** (red.)

Snímek: **Klára Řihová**

Extra / **Oldřich Jelínek: III. cena** v národní soutěži **České Unie Karikaturistů** (nápad a libreto) a **Plzeňského Prazdroje** (financování) v roce 2004.

Autoři projektu **ing. arch. Aleš Vyjídák** (1948) a **Ivan Hanousek** (1942) tak k 15. výročí založení ČUK realizovali dávný český sen: vedle slavnosti a výstavy **v Plzni** tak konečně vznikla (coby katalog) encyklopedie současných našich karikaturistů (od *Bartáka* po *Zdražila*; chybělo tu jen málo jmen). Při jednání v jury jsme se sešli s *Jardou Weigelem* a v Plzni na prezentaci knihy na téma PIVO se *Zdeňkem Svěrákem* (oba za DJC). A na místě samém i s **Oldřichem Jelínkem!**

Více o autorovi na dalších stránkách!

Toto je vysloveně námět na odbornou diskusi (spíše teoretiků výtvarného umění než estétů a etikologů). Co může, a co také musí, obnášet portrétní karikatura. Má muž portrétista brát jisté (galantní) ohledy na to, že je objektem žena? Anebo může použít stejné pracovní postupy a mít

stejně pracovní výsledky, jako když karikuje muže? A k tomu: Není polehčující okolností, když jde o portrét političky? U mužů v politice se to tak bere - když ses do toho dal, tak to riskuješ, protože kritika a satira k politikovi prostě patří... Muž s nosem jak hák od vagonu, s pleší, pupkem, zadkem... to se přece běžně dělá...!

Ale co politička?

Na předchozí straně jste viděli šest „kariportrétů“ z českých tištěných periodik. Už na první pohled je zřejmé, že ostré tahy si vlastně všichni kreslíři odpustili, jdou „na věc“ mírně, až citlivě = 5x **Alena Schillerová** a 1x **Klára Dostálová**. Bereme v úvahu, že jde vždy o nějaký aktuální problém, ne o určitou tvář, ta je tu vlastně jen pro lepší divákově ztotožnění konající osoby!

Vlevo nahoře: Pavel Reisenauer / Respekt

Vlevo uprostřed: Marek Setíkovský / Sorry

Vlevo dole: Jiří Košťýř / Sorry

Vpravo nahoře: JAZ / Deník N

Vpravo uprostřed: Petr Polák / Deník N

Vpravo dole: Pavel Reisenauer / Respekt

K posouzení dáváme čtenářům s tím, že nám nejvíc sedí obě kresby ze Sorry - nijak nezošklivují tvář, ale hlavně Setík přesně vystihl její potutelnost - jako zbraň. Je to dáno už samotným periodikem (*Sorry* je *Charlie*). Košťýř si troufá i na celý korpus. Ostatní autoři se spíš bojí ostrého pohledu i na tvář.

Všechny ukázky však mají společné to, že si všimají ministryně z nějakých příčin, z konkrétního důvodu, kvůli jejich plus minus veřejné práci. (Pokud to není zřejmé, tak v Brně je mezi podezřelými i zeť Schillerové. Dostálová zase hodlá před postihem EU bránit do posledního dechu svého Babiše.)

Nejhůř coby karikaturista dopadl Polák, až nečekaně slabé jsou oba obrázky od Reisenauera. Byť ta Dostálová je „dobře řešena“, neb hezky napovídá pokračování kresby pod dolním rámem portrétu. Co dodat? Možná by zde měla platit i zde ta (prý mariášová?) hláška:

Ukázaná platí!

Ministryně financí *Alena Schillerová* si na svém ženství (jistě poprávu) zakládá a kdo ji vidí na ČT24 při přenosech ze zasedání parlamentu, nemůže si pomoci... Ten koketně zdvižený malíček při d'obání do mobilu... Jindy zase ukazováček... Ovšem je hlavně vypasená. *Viz obr. v GAGu č. 4 str. 62 (Z tisku).*

Stejně jako všechny dnešní ministryně. Další těžkotonáží *madamme* za ANO *Benešová* a *Dostálová* vytlačily z vlády ČR veškeré jinak stavěné konkurentky. Vypadá to, že nejen premiér, ale i český volič obecně preferuje tlusté a zřetelně obézní osoby. Ženy z toho nevyjímají. A to ještě teprve dorůstá svého potenciálně až obludného formátu zatím nejmladší ministryně za ČSSD, zvaná pro svou politiku *chávěsovského* a pak i *madurovitého* typu „*Venezuela*“.

Zajímavé je, že zatím jsme nespátřili toto Babišovo vládní kvarteto na jednom společném portrétu...

Možná si někdo na tak jasně nabízený nápad netroufá z jistého ostychu, prostě z osobní slušnosti. Ale je také možné, že z pocitu obavy, jak vůbec tuto čtveřici dam

vměstnat do jediného slušného formátu.

Pro spravednost přidáváme zde také fotoportréty. *Alena Schillerová* (vás?) okouzluje svým úsměvem (ach, ty ženy!) ale jak horní snímek asi z jejího webu, tak ten dole z volebního plakátu hlavně ukazuje, jak falešné jsou reklamní portréty (kohokoliv). Být političkou, hnal bych autora díla pohrabáčem...

Nabízená neplatí

Ještě že ji máme: Zlatá karikatura...!

Připravil Ivan Hanousek....

... a zve čtenáře k vyjádření názorů na toto téma - třeba i s jejich portréty současných ministryň.

Poznámka: Mezi autory portrétů jsme vědomě nezařadili portréty od stálého karikaturisty deníku MfDNES (vydává jej světecký fond předsedy české vlády).

Objev / Nixon byl Pekiňan

Čím déle je člověk na světě, tím méně často bývá překvapen nějakým autorským „novým“ nápadem. V karikatuře je to dokonce docela běžné; vždyť těch úspěšných osvědčených řešení se pro bystré reagování nabízí stále dost. Rutinovaný glosátor prostě sáhne ve své hlavě do šuplíku a...
...použije vzápětí ten pro námět nejvhodnější.

Jde tedy jen o to, aby k problému či události

seděl. A aby to bylo dokonalé po výtvarné stránce.

Obě tyto podmínky hravě splnil legendární **Horst Haitzinger** v satirickém týdeníku *Nebelspalter* v roce 1971, když takto reagoval na převratný (nebo pozitivní) projev presidenta USA Nixona k zavilým komunistům v Číně. „*Ich bin ein Pekinese!*“ je nadsázkou inspirovanou památným Kennedyho výrokem k občanům Západního Berlína (ani nevíme, zda *John Fitzgerald* pro to prohlášení neměl též nějaký vzor, nějakého předchůdce třeba v antice).

Letošní nápad šéfa senátu parlamentu ČR *Miloše Vystrčila* použít Kennedyho předlohu na Tchajwanu lze jistě ocenit. Málem dvacet let starý vtip *Horsta* je zajímavým nálezem - a navíc se týká právě Číny; tam byla vlastně směřována i *Vystrčilova* verze: „*Ich bin ein Tchajwanec*“. (ih)

Téma / Oldřich Jelínek (90) - Pouhá skica před vydáním monografie

Oldřich Jelínek (nar. 26. 2. 1930 v Košicích (Československo) žil od r.1938 v Praze. Po maturitě složil talentové zkoušky na Vysoké škole uměleckoprůmyslové, studia ale ukončil na Akademii výtvarných umění u prof. Antonína Pelce (1955). Od absolutoria pracoval a pracuje jako svobodný umělec. Člen spolku českých grafiků Hollar a sdružení Polylegran se prosadil v oboru karikatura, plakát, ilustrace a ke špičkovým výtvarníkům 60. a 70. let patřil i v oblasti volná grafika a malba. Spolupracoval s kresleným filmem a televizí. V roce 1981 zvolil emigraci a usadil se s rodinou v Mnichově. Tam se uplatnil hlavně v oblasti reklamy, cartoon, ale i knižní ilustrace. Především poslední dvě desetiletí se systematicky věnuje volné tvorbě. Své obrazy, ale i starší grafiky a ilustrace daroval (2016) Galerii umění v Havlíčkově Brodě.

Výstavy:

1959 Galerie Fronta Praha (spolu s A. Bornem)

1963 Galerie Fronta Praha (spolu s D. Hendrychovou)

1965 Gallery Kontakt Antverpy (Belgie)

Své dílo na samostatných či společných výstavách představil mj. v Curychu, Bělehradě, Bernu, Berlíně, Boloni, Los Angeles, Mnichově, Moskvě, Norimberku, Oslu, Skopji, Stuttgartu, Tokiu a samozřejmě v mnoha českých galeriích.

Zde v posledních letech:

1993 Cora-Klub Litvínov

1996 Kralupy nad Vltavou

1998 Galerie Pražská 71 Velvary

1999 Galerie Ve sklepě Plzeň

1994 Galerie města Trutnov

2016 Divadlo Bez Zábradlí, Praha

2017 Galerie umění Havlíčkův Brod

2020 Písek (25. 6. – 26. 7.)

Ceny (výběr):

Presidente Camera Deputati Bordighera

Presidente E. P. T. Imperia Bordighera

Dattero Argento Bordighera (vše Itálie)

1968 Grafika I. cena Skopje (Jugoslávie)

1975 Nejkrásnější kniha roku (Praha)

1975 Premio Grafice Boloña (Itálie)

2005 Prazdroj kresleného českého humoru (Plzeň*)

2017 Muriel – Cena a přínos komiksové tvorbě (Praha)

*) V Plzni jsme se s O. J. mohli osobně setkat jako spoluorganizátelé soutěže a spoluvydavatelé krásného katalogu! A *Jarda Weigel* si s *Oldou* zavzpomínali na časy *Polylegranu* a *Mladého světa*.

Monografie:

Nakladatelství Albatros Media s. r. o. připravuje k vydání na počátek roku 2021 rozsáhlou monografii věnovanou celoživotnímu dílu *Oldřicha Jelínka*.

Z výstavy v paláci Adria v Praze 2016 jsme v GAGu přinesli reportáž.

Karikatura: Přestože se O. Jelínek v Německu věnoval hlavně reklamní tvorbě a také po návratu do vlasti volné tvorbě, jeho stopa (nejprve s kolegou ze studií A. Bornem; od konce 50. let už samostatně) je nesmazatelně vryta do dějin tuzemské karikatury druhé poloviny minulého století. Není

možné ani z dálky ukázat její sílu, hloubku a délku a tak jubilant snad odpustí, že vybíráme namátkou pár kreseb z "dávných časů". Vlevo ta ze srpna 1968. A dál? **Otočte stránku a...**

Ještě aspoň dvě barvy z počátku 70. let (Dikobraz) a jeden skok přes smutné časy (a působení Jelínka v BRD) rovnou do roku 1990.

Viz níže: Náhlé přihlášení redakce satirického týdeníku ke svému emigrantovi patřilo k té době a Jirkovi Danielovi se nedá za telefonát do Mnichova nic vyčítat. Koneckonců už ani není fyzicky mezi námi.

Jedna z kreseb Oldřicha Jelínka otisknutých v Dikobrazu před jeho odchodem do NSR v roce 1981

**Akademický malíř
OLDŘICH JELÍNEK
(Mnichov)**

Dobry den z Prahy. Srdečně vás zdravím. Poskytnete našemu časopisu rozhovor?

Ahoj, no to je legrace, jsem pro.

Patříte k výrazným osobnostem českého kresleného humoru, které karikatury udávaly tón a ovlivňovaly generaci další. Původně jsem s vámi chtěl vést rozhovor formou krátkých otázek a krátkých odpovědí, ale potom se mi vybavila slova našeho bývalého kolegy, který říkával: „Dušinko, nejpovídanější jsou malíři, z malířů jsou to karikaturisté a z karikaturistů je to Oldřich Jelínek...“ Takže jedinou otázku: Znají vás čtenáři v Německu jako karikaturistu anebo se věnujete jiným výtvarným oborům? Takže — co děláte a jak se máte?

Ano, z karikatury mě znají, ale z oboru, který mně samotnému je absolutně cizí, vzdálený a vůbec mu nerozumím, přestože mě již léta slušně žijí, a sice computery. Pracuji pro časopis Computer Woche, který vychází po celém světě. Dělán pro něj karikatury a ilustrace. Pro jiné noviny se mi pracovat nevyplatí, jednak málo platí (jako u nás — 200,-, pozn. red.) a pak je tady zavedena jakási první liga, do které je dost těžké se dostat, a ani o to nestojím. Mne živí hlavně reklama a řada věcí kolem ní. Grafiku taky moc nedělám, ta je pro autora drahý špás, a prodávat listy za pár šupů se mi nechce. Grafiku si dělám jen pro radost. A taky na stará kolena začínám malovat... Jak se mám? To víš, žiju si tady v záplavě kapitalismu. Na každém rohu žebřák, nebo boháč s doutníkem v hubě... Ale co já! Hlavně vám, doma, aby to fungovalo, aby se začalo dělat, tomu už lidi odvykli. Emigranti, kteří sem od nás přicházeli, koukali. Ono se tady dovede žít, ale taky se dovede dělat a musí se dělat. Nechci mluvit jako agitátor, ale myslím, že to, co doma režim zničil, je vztah k práci. A ty kecy jako, kdo nekrade, okrádá rodinu, to už nesmí platit! Ale zase na druhou stranu takovou srandu, jakou jsem zažil tam (i když někdy černou nebo smutnou), to tady nezažiju. Tady lidi tak srandě nerozumějí. Proto taky nedělám fóry. Zdejší lidi, místo aby se vtipu zasmáli, se ptají: Proč ten pán na kresbě upadl na banánový slupce, proč ji někdo neuklidil? Poloha jejich smíchu je v jiné rovině. Smějí se třeba politickým vtipům, ale těm já jsem se nesmál nikdy. Je to myšlení, na které si nikdy nezvyknou, a ani nechci zvyknout. /Zdýcky jsem byl Čech a Čechem zůstanu, i když s jiným pasem (se kterým letos určitě přijedu). Moc a moc pozdravuj a ahoj doma.

Díky za rozhovor a na viděnou v Praze.

Telefonoval Jiří Daniel

Aspoň tento výstřížek předkládáme v podobě, která snad umožňuje jeho konzumaci:

Na další stránce ještě dvěma reprodukcemi připomeneme nesmírnou kvalitu Jelínkových ilustrací - a to nejen těch pro proslulý časopis "100+1 Zahraničních zajímavostí" (obrázky jsou ilustracemi oblíbených detektivních povídek zahraničních autorů, které byly tištěny na "kulérech" uvnitř čísla.

Zatímco portréty *Charlie Chana*, *Hercule Poirota* a *Sherlocka Holmese* patří ke klasice žánru, ilustrace vlevo poukazuje na dodnes unikátní práci anglické autorky jménem *Emma Orezyová*. Jde o "Tři příběhy člověka z kouta". Právě tato kresba tu zároveň zastupuje oblíbené téma Oldřicha Jelínka - a to jsou automobily, tedy motorismus jako jisté "náhradní téma", na něž se autor vrhl v oblasti kreslených vtipů na počátku normalizace...

SKŘIVÁNCI NA SVOBODĚ

Vzpomínám si, že v době, kdy Bohumil Hrabal pracoval s Jiřím Menzlem na scénáři *Skřivánků na niti*, stali se oba pravidelnými návštěvníky pražského filmového archivu. Zatímco jejich kolegové tu na studijních projekcích „doháněli“ filmy Ingmara Bergmana, Michelangela Antonioniho a mnoha dalších, ti dva čerpali z bohaté pokladnice „skvostů“ naší i sovětské kultovní stalinické produkce. A bavili se přitom přímo královsky.

Díky jim se na jaře roku 1968 zbavily letitého prachu kulaté plechové krabice s Kubáňskými kozáky, s filmem *Setkali se v Moskvě* a po plátně se v plném lesku kouzla nechtěného rozjela i *Traktoristka*.

Konečnou scénářovou podobu dostali *Skřivánci* až na sklonku roku a vlastní realizace probíhala v době, kdy jsme zjišťovali, že ne nápadné slůvko „dočasně“ může mít až hrůzný rozměr. Film byl dokončen, ale zmizel bezce stop, respektive jedinou, kterou po sobě

zanechal, jsme mohli nálezi ve výčtu československých hraných filmů z let 1969–1971. Ovšem u titulu byl hrozivý kroužek signalizující zákaz. A aby alespoň tato publikace mohla být distribuována, samozřejmě jen po interních linkách, musela být opatřena zvláštním upozorněním pro čtenáře.

Až po mnoha letech jsem se k filmové interpretaci povídek ze sbírky *Inzerát na dům*, ve kterém nechci bydlet, dostala díky černému videotruhu a budiž mu za to dík. Zjistila jsem totiž, že „velitelům“ oněch vážných let, připouštějících jen optimistický úsměv, nelze nic vytknout. Pan režisér Menzl prokázal totiž znovu (kromě mnoha jiných předností) vytříbený smysl pro sarkastický humor a ten se prostě líbit nemohl, neměl a nesměl. A tak až doletí film až k vám, nepochybně i vy přitakáte „moudrému“ rozhod-

nutí uchránit nás, běžné smrtelníky, před svobodným skřiváncím zpěvem.

Milica Pechánková

Tím jsme, doufáme, ještě s **Oldřichem Jelínkem** neskončili. O jeho kreslířských začátcích v páru s A. Bornem, ale i o jiné než karikaturistické tvorbě v posledních letech se snad ještě dostaneme v postkoronavirové době, bude-li tedy nějaká a přežijeme-li ji v kloudném stavu. Zatím jsme s autorem konzultovali jen obálku tohoto e-GAGu a to díky špatným mluvidlům G-mena prostřednictvím našich dámských mluvčích. Za Oldřicha to byla **Milica Pechánková** (viz foto vedle). A víte co jsme nyní objevili? Ještě koncem roku 1989 jsme při rozjezdu nového časopisu *Škrť* díky Kobrovským četným nadgeneračním i přesžánrovým stykům (Ize i napsat: *díky jeho posezením v centru metropole*) získali autory prvního čísla. A našli jsme teď text od jmenované *Milici* (viz!). Tím neodbíháme, naopak. Kruh se uzavírá: *Skřivánky na niti* (viz!) má po léta za nejlepší *Menzelův* film též stálá *mluvčí* GAG-mena! (g)

Už dlouho na nás kouká jen z obláček na ukrajinském nebi. A podívejme: také z obálky tištěného zpravodaje Syndikátu novinářů České republiky. **Jurij Kosobukin** není pod kresbou jmenován coby její autor. Ale nejde o naši ledabylost. Pro ilustrování třetího čísla jsme sáhli do bohaté sady karikatur na no-vináře a média vůbec a po různém „cezení“ z hlediska námětové různorodosti, barevnosti, formátu, velikosti (co do dpi) jsme měli kolekci tuctu kreseb od různých autorů, ale už jsme neměli čas a sílu dohledat celá jména a státní příslušnost každého z nich. Než a-bychom se museli stydět za to, že jedno či dvě jména pod obrázkem chybí, raději jsme všechna dílka uvedli jako karikatury *Ze světa*.

„Odesl“ to nejen **Jurij Kosobukin**, ale i starý známý **Peter Arno** z USA či současná hvězda **Ares (Aristides Hernández)** z Kuby...

Pokud jde o tento text, po krácení zrovna v čase autorova pobytu v nemocnici vykrytalizoval ve dvě části, z nichž ta druhá vyšla z vykutaného (půl století starého) časopisu *Spektrum*, rozdávaného na ambasádě Spojených států. A srovnání tehdejší pozice významného deníkové cartoonisty s dnes panující mediální situací za Atlantikem se ukazuje pro čtenáře i redaktora-novináře nejen zajímavé, ale i hodně varovné.

Zde krátká ukázka (z po oskenování nečitelného) textu „**Zlaté časy politické karikatury v USA (jsou fuč)**“ v MŽ č. 3/2020:

“K nejvášnivějším hlídačům amerických svobod patří političtí karikaturisté, kteří se ohánějí svým perem jako mečem proti skutečnému nebo domnělému zneužití politické moci - často s velmi pustošivým výsledkem.”

Tak stojí psáno v úvodním slově sešitu *Spektrum* č. 16, které právě leží přede mnou. Periodikum, vydávané americkým velvyslanectvím v Praze pak od stránky 10 do stránky 16 dává slovo... Ba ne; na tomto místě je třeba vrátit se na začátek a zkoumat, kdy že se článek dostal na svět. Jde o vydání z roku 1976! Bylo přetištěno v češtině se svolením *The New York Times Company*. Deník NYT ho otiskl už v roce 1975.

Takže jsme o 55 let dál - a jsme o půl století moudřejší. Sem by místo černé tečky nejspíš patřil červený otazník. Už jen proto, že jednou z dalších vět v textu věnujícímu se speciálně aktuální (deníkové) karikatuře je třeba tato:

Karikatura je kresba, která symbolizuje, znevažuje satirou nebo paroduje nějaký předmět, čin nebo osobu. Jde-li o předmět nebo čin politický, nebo je-li osoba politikem, je to karikatura politická. Pokud jde o působivost, dopad kresby, jsme v posledních několika letech bezesporu svědky Zlatého věku americké politické karikatury.

Vět, které nám dnes připadají sice stále faktické a platné, ale zároveň už spíš sentimentálně roztomilé, je v textu hodně. Jsou doprovázeny kresbami, které nám však - ve chvíli, kdy si běžný žurnalista těžko vůbec vybaví kdo byl tehdy v USA prezidentem - nemohou nic říkat bez dobových souvislostí.

Vybíráme pár řádek:

Zesnulý karikaturista Walt Kelly (...) často srovnával politického karikaturistu s hlídačím psem: “Povinností hlídačeho psa je vrčet, varovat, štěkat, předpokládat, že každý šelest znamená kočku, honit ptáky a podezřívát neznámý hmyz.”

Ve Washingtonu (píše se dále) hlídali americké politiky dva nejkousavější hlídačí psi: H. L. Block (*The Washington Post*) a hlavně P. B. Oliphant (*The Washington Star*), co změnil situaci v žánru.

Dominujícím rysem americké politické karikatury bývalo spravedlivé rozhořčení. Oliphant je nahradil zesměšněním. “Humor může být strašnou zbraní,” říká. “Zesměšnění patří k nejostřejším formám obžaloby. Raději

používám humoru, abych jeho ostrým zasáhl cíl, než abych útočil tupou zbraní, jak to u nás dlouho karikaturisté dělali.”

Tyto věty se týkaly amerických poměrů. Tenkrát tam působilo na sto karikaturistů (z toho jen deset řazených mezi ty konzervativní). Jsou však v USA dodnes platné a dokonce mají platnost obecnou, tedy globální. Čím více se díváme po dnešní mediální scéně, intuitivně cítíme, že jsme u samého problému kreslené satiry v současném světě internetu, kde se promyšlenějšího humoru na zahlcených adresách a odkazech moc nevyskytuje. Ale zpět ke zdroji:

Politická karikatura musí sdělit celou myšlenku v jednom obrázku s podtextem (...) Toto zhuštění celé řady událostí v jediném prohlášení vyžaduje to, co lze nazvat "destilačním" procesem". Politická karikatura není svou povahou sdělovacím prostředkem, který by se zrovna pokoušel podat o skutečnosti všestranný vyvážený obraz.

Původně australský karikaturista **Oliphant** líčí svůj příchod do Států s detaily, které jsou zajímavé pro naši branži. Uvádí problémy spojené třeba s formátem díla: *"Když jsem ve Spojených státech začínal s karikaturami, které byly širší než vyšší, dalo mi pekelnou práci, než se mi podařilo uzavřít smlouvu se syndikátem, který zadává mé karikatury novinám a časopisům. Napřed mě syndikát The Los Angeles nechtěl přijmout, protože mé karikatury znamenaly příliš radikální změnu oproti vertikálnímu formátu přes tři sloupce, který všichni po léta používali. Redakce nechtěly měnit grafickou úpravu svých stránek kvůli mým karikaturám a tak jsem v roce 1965 začal jen s pětadvaceti novinami."*

Kreslíři Mediažurnálu: Tentokrát ze světa

Tato čísla Mediažurnálu nesou jedinečné karikatury. Popovíme jimi se v rámci našeho pravidelného pátečního setkání. Samozřejmě bychom tu rádi pořád publikovali i další díla českých kreslířů a karikaturistů. Jediné je úzkostné a to proto, že redakce je stále menší a stále méně lidí má zájem o tento druh umění. Každý z nás má své oblíbené kreslíře a každý z nás má své oblíbené karikatury. Každý z nás má své oblíbené kreslíře a každý z nás má své oblíbené karikatury. Každý z nás má své oblíbené kreslíře a každý z nás má své oblíbené karikatury.

Nad stavem politické karikatury v USA, která už na zlaté časy žánru jen vzpomíná, není v tomto textu prostor. Tak aspoň prastará citace - vlastně varování jistého M. Peterse z *The Dayton Daily News*:

"Největším všeobecným problémem redakčních karikaturistů je, že se snaží jen vyplnit díru v redakční stránce. Ve skutečnosti nechtějí měnit nic. Kreslí to, co jim říkají redaktori a jejich největší starostí je dostat se pokud možno brzy domů."

V době, kdy karikaturisté sedí místo v práci doma, takový konkrétní důvod padá. Ale v zásadě je o-bava o ztrátu místa oprávněná - *N. Y. Times* napsaly:

"Aby byla politická karikatura trochu dobrá, musí být tak výrazná a dramatická, že je ve svém jádru nespravedlivá... Dobrá a působivá karikatura velmi pravděpodobně zkreslí redakční postoj, který je možno vyjádřit slovy jasněji, spravedlivěji a přesněji."

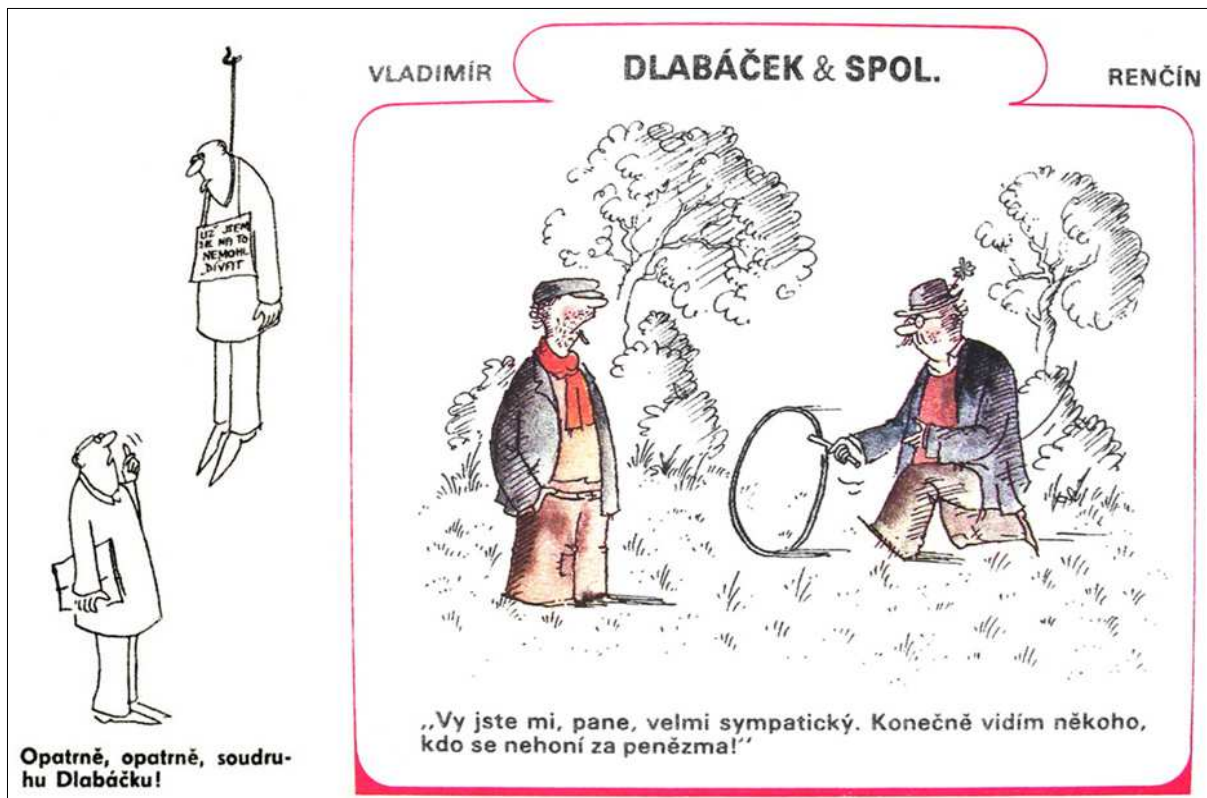
Od času prezidenta Ni-xona uběhlo přes půl století a nemine den, aby hlavní postavou politické karikatury nebyl prezident Trump. A to nejen v Americe. V Íránu na jeho karikaturu vyhlásili soutěž a internet jeho portéty přeté-ká, čínský i ruský konkurent mohou blednout či rudnout závistí. Ale máme tak aspoň částečnou odpo-věď na otázku, kterou objevený text ve *Spektu* č. 16 končí:

Na koho a na co bude tato smečka hlídacích psů štekat příště a koho pokouše? Jako vždy záuťočí ti nejlepší na ty, kdo poruší občanské svobody. Američtí karikaturisté se také vždy rádi střefovali do domácí situace, voleb a politiků a to vše je středem jejich zájmu i v letošním roce prezidentských voleb.

(ih)

Retro / 12. díl: Vladimír Renčín a ... *Dlabáček a spol.*

Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století, kdy již byl Renčín oblíbeným a uznávaným autorem, nazrál čas, aby alespoň některé z jeho filozofujících figurek dostaly jméno.

V rozhovoru s *Ivanem Hanouskem* z roku 1986 popisuje pojmenování své hlavní figurky sám autor takto :

“Jednou ráno jsem potkal živého Jana Dlabáčka, bydlí kousek od nás, a tak jsem se ho zeptal, jestli bych jeho jménem nemohl pojmenovat kreslenou postavičku. Řekl, že je mu to jedno a bylo to. Nejdřív ovšem nebylo jasné, který z těch dvou to vlastně je, byl v tom chaos, ale dnes už je to pouze ten s knírem.”

Renčín přišel i s nabídkou, že by se Dlabáček s nepojmenovaným kolegou mohli objevovat v pravidelné rubrice. O to nejdříve v redakci *Dikobrazu* nebyl zájem, pak došlo k dohodě s ně-

meckým měsíčníkem "Pardon" a poté i Dikobraz svůj postoj přehodnotil. Poprvé se ve známé podobě objevila rubrika "**Dlabáček a spol.**" v Dikobrazu č. 45 z roku 1977 (obr. č.2), přestože jméno *Dlabáček* se sporadicky objevovalo v Renčínově tvorbě i dříve (obr. č.1). Realizace projektu byla časově výrazně ovlivněna tím, že v letech 1974 – 1977, byl Renčín vyšetřován Státní bezpečností, čelil soudní žalobě a také, jak bylo v té době obvyklé, neoficiálním zákazem publikovat (vše bylo vykonstruované a nepochybně odvetou hradeckých i jiných soudruhů za jeho tvorbu a postoje zvláště v letech 1968 – 1969).

Ještě k Dlabáčkov: brzy se objevila poptávka pojmenovat i druhou figurku, vyskytovaly se různé návrhy (např. *Měcháček* nebo *Hamáček*), ale k tomu nikdy nedošlo.

Z dalších známých Renčínových figurek nelze opominout Marii a Rambouska...

Marie do jisté míry reprezentovala ženskou polovičku partnerských vztahů, sám autor pak opakovaně zdůrazňoval, že postava nemá naprosto nic společného s jeho manželkou Miloslavou. (Tato známá ukázka je ze *silvestrovského* čísla Dikobrazu z roku 1973).

Složitým vývojem prošel **Rambousek**. Poprvé se objevil koncem sedmdesátých let (viz ukázka z Dikobrazu č.32 z r.1979), proslavil se v silvestrovském Dikobrazu z roku 1980 (viz výše) byl však po čase autorem "zlikvidován" v souvislosti s žalobou jednoho pražského právníka, který požadoval za „poškození svého jména“ více než milion Kč. Naštěstí neúspěšně...

A ještě k tomu „proslavení“: v reakci na *Rambouska*, „dlužícího 20 Kč“, začali Renčínovi dostávat poštou tolik dvacetikorun, že po čase je již nestíhali vracet a tak za zbytek obnosu nakoupili červené víno, kterým „dárcům“ alespoň připili na zdraví... Zpracoval: **Jiří Hruboň**

Událost / Slovenský **velkoFestival humoru** trochu jinak

Kremnické gagy 39,5 versus **Covid-19**

Tento ročník Európskeho festivalu humoru a satiry **Kremnické gagy** mal byť jubilejný – štyridsiaty. Mal byť vo veľkej paráde s pripomenutím toho najlepšieho z celej histórie festivalu. Globálna pandémia znemožnila prevažnú väčšinu plánovaných programov, preto sa jubileum odložilo o rok a tento ročník dostal iba číslo 39,5.

Na obr.: Nahoře “Improkarikatúra” – hotové dielo. Dole vlevo: “Dražba čistého papiera” - Vladimír Pavlík, Roman Sika a Bruno Horecký. Vpravo: “Improkarikatúra” - Roman Sika, Vladimír Pavlík a Bruno Horecký.

Program sa musel prispôbovať zmenenej situácii a kvôli stále sa meniacim podmienkam cestovania vystupovali iba slovenskí umelci. Európsky punc festivalu však dodali karikaturisti. Reprezentatívna prehliadka Súčasná európska karikatúra predstavila dvanásť popredných tvorcov karikatúr z dvanástich európskych štátov. V abecednom poradí: Juraj Cajchan (Švédsko), Stefan Despodov (Bulharsko), Gerhard Gepp (Rakúsko), Istvan Kelemen (Maďarsko), Oleksy Kustovskij (Ukrajina), Małgorzata Lazarek (Poľsko), O-Sekoer (Belgicko), Pol Leurs

(Luxembursko), Cristina Sampaio (Portugalsko), Pavel Taussig (Nemecko), Jugoslav Vlahović (Srbsko) a Vlasta Záborský (Česko). Boli to tí, ktorí na Kremnických gagoch už vystavovali, boli ocenení i osobne kreslili naživo pred obecnstvom. Nikto z nich nemohol prísť osobne*); výstava napriek tomu predstavila aj ich najnovšie karikatúry.

Sprievodnou výstavou bola aktuálna tvorba s názvom Pod rúškom, kde sa predstavili **Bruno Horecký, Ľubomír Kotrha, František Mráz, Vladimír Pavlík a Roman Sika**. Z osobných a zdravotných dôvodov sa síce ospravedlnili František Mráz a Ľubomír Kotrha, ale **Bruno Horecký, Vladimír Pavlík a Roman Sika** sa dôstojne zhostili zhodnotenia vydraženého čistého papiera i Improkarikatúry, ktoré sledovala plná sála, tentoraz pod rúškami.

Fero Jablonovský, dramaturg (Písané pre CartoonGallery a e-GAG)

*) prví dva zde jmenovaní již zemřeli.

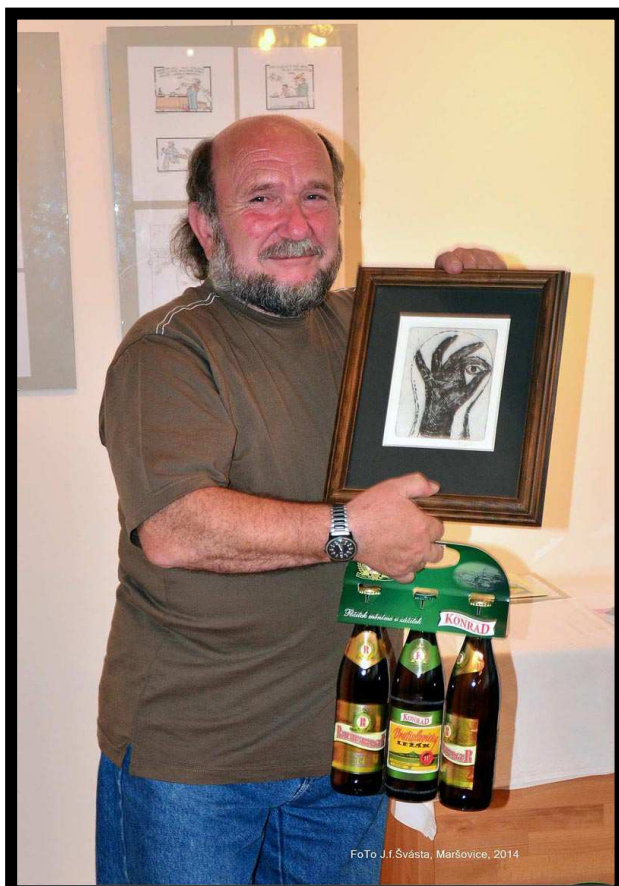

Na snímcích:

Panely výstavy: nahoře *František Mráz* (Slovensko); dole *Jugoslav Vlahović* (Srbsko)

Podrobnejšie o *Kremnických gagoch* na:

<https://gagy.eu/> - <https://www.facebook.com/FestivalKremnickeGagy>

Skonal Bořík Frýba (70)

Smuteční oznámení:

Dne 27. 9. 2020 zemřel náhle a nečekaně ve věku 70 let milující a milovaný manžel, tatínek, dědeček, kamarád, tramp, kreslíř, šprýmař, milovník dětí a zvířat, dobrý člověk

pan

BOŘIVOJ FRÝBA

alias

RINGO-DINGO-BIVOVJ

alias

DĚDEK RUM

Ten, kdo ho znal, ví, kdo nám odešel.

S láskou - rodina

Poděkování za vyjádřenou soustrast:

Milí přátelé a kamarádi,
děkujeme vám všem za tichou vzpomínku na Boříka.

Myslíme si, že by měl radost z toho, kdybyste místo květin či poštou zasílaných kondolencí udělali dobrý skutek.

Dáváme vám na výběr několik možností, i malý finanční dar by určitě udělal radost všem lidem v níže uvedených opavských zařízeních.

Pokud si některé z nich vyberete, uveďte vždy v. s. 500716 a do poznámky napište: dar za B.F.

Základní škola a Praktická škola, Slezského odboje 5, Opava, příspěv.org.

č.ú. : KB 26a37 -B2LI0100

Charita Opava, Přemyslovců 26, Opava - Jakař

č.ú.: 154871941/0300

Denní stacionář Domovinka, Rooseveltava 47, Opava

č.ú.: 292B401B2I0300

Nezapomeňte také na jeho chlupaté kamarády v Městském útulku v Opavě na Jaselské ulici a přineste jim tam nějaké dobrůtky. Děkujeme

Hanina s rodinou

“Praha vyhání karikaturisty z mostu”

Tak zní titulek ze středoečnického MfDNESu (23. září tr). “Bez pandemie by se teď na Karlově mostě kvůli davům lidí nedalo pohnout (...) Průchodnost ztěžují hlavně prodejci, kteří nabízejí návštěvníkům všelijaká umělecká díla - od karikatur celebrit až po smaltované náušnice. (...) Dozvěděli jsme se, že se jedná o tom, jestli na most v tom množství (...) patříme,” říká Roman Kotrč ze Sdružení výtvarníků Karlova mostu. (...) Mimo turistickou špičku jich tam bývá kolem čtyřiceti, i oni teď však doplatili na úbytek návštěvníků. Včera jich na mostě bylo sedm (...) “Od začátku (...) se vždycky objevovaly názor, jestli tam

výtvarníci mají být," říká Kotrč. Lidé se vyhraňují hlavně kvůli karikaturistům a jejich portrétům, které považují za kýč (...) část tvorby se na památku nehodí.

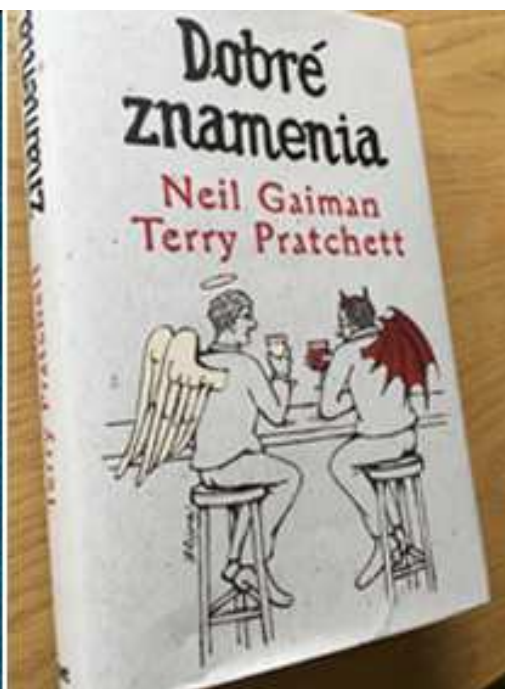
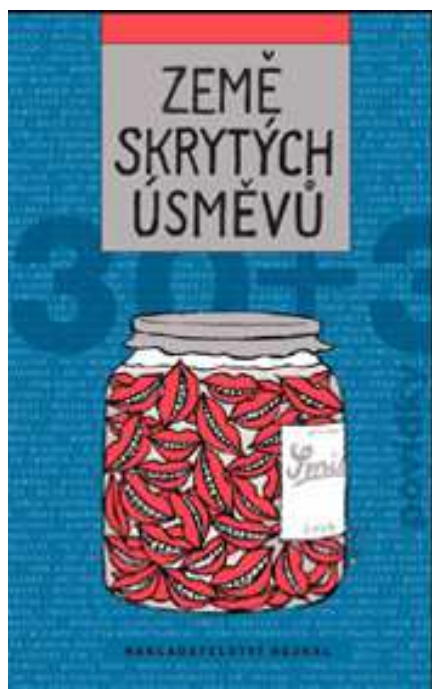
– taková do dlaně – nazvali jsme ji vtipně „**Vhrstí v hrstí**“. A uvedl i kdy je otevřeno (a že je to gratis v rámci návštěvy studovny), už přestává být důležité.

Foto: **Vhrstí**

V novinách se však nezmiňují o slušném výdělku autorů, ani o tom, že převážná většina z asi desítky “stanovišť” portrétistů je nečeského, spíš bulharského původu. Nevíme ani, zda tu stále působí jeden z původních kreslířů jménem *Nenad Vitas* z Chorvatska, koketující s ČUKem. (r)

VHRSTI je pěkně zapomnětlivý!

„Úplně jsem vám zapomněl říct, že mám teď ve foyer Polanovy síně Knihovny města Plzně malou výstavku.“ Píše, že ji otevřeli na začátku srpna a vidět jste ji tam mohli do 21. září. „Protože to byla výstavka fakt malinká

Knihy se Slívou

Obálky vidíte vedle, ale jedna, co vyjde 24. října tu chybí, křest měl být na knižním veletrhu v Havlbrodě 24. až 25. 10. 2010.

Jelikož je vše hromadně společenské nejisté, poslal nám **Jiří Slíva** a spoň obálku knihy **Krotitelé šneků** od *Henriho Camiho*.

A ještě informaci o vydání dalšího díla spojeného s gra-

fikami *Jiřího Slívy* v díle pojmenovaném **Město moře** (stalo se v Přístavní ulici číslo 7 v Praze 7). Součástí křtu publikace byla premiéra miniopery *Miloše Orsona Štědrone* „*Opilcovo dítě aneb Malý Mstiteľ*“ právě na motivy jedné povídky *Henri Camiho*.

DŮKAZ ČESKO-SLOVENSKÉ VZÁJEMNOSTI!

Vidíte ho **vlevo**. Jde obrázek z obálky pražského **Deníku N** (a nejspíš synchronně i bratislavského *Denníku N*). Autorem je slovenský kreslíř *Martin Šútovec* signující se jako “**Shooty**”.

Vtip s Ferdou Mravencem ve své typické “roušce” a čínskou trampotou postíženým Broukem Pytlíkem je dobrý. A potvrzuje, že Sekorovy postavičky si stále drží svou pozici i na slovenské kulturní scéně.

Autor loga (**viz** na další stránce nahoře) nám není znám, ale má to nápad - a vlastně i vtip. Tento starý známý “český” **Krteček** v něm zmuťoval v čínského **Draka**. Co na to říkají strážci au-

torských práv z řad českých dědiců však též nevíme. (r.)

V českém **“Deníku N”** se tento obrázek objevil v souvislosti se seriálem **“Česko-čínské objímání”** (myšleno samozřejmě po-touchle). Toto logo přetiskujeme z novin, které vyšly 7. 9. 2020. S popiskem: *Seriál vzniká za podpory Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky.* (r)

Vernisážemi se v blízké době pytel neprotrhne. Leč výstav se před koncem roku vyrojilo dost. Humoru není nikdy dost, takže není divu v době, kdy nás sužují koronáčové a prostor pro veřejnou legraci zužují jejich oprávnění potlačovatelé...

Politická karikatura na pražském “kulatáku”

„Na této adrese - leccos najde se...“, rýmuje **Jan Koutek**, poctivý toť občan Prahy 6 (i když z Břevnova) a dodává, že by měla uvede-ná výstava snad být prodloužena. V textu je uveden web pořadate-le s ukázkami. Trochu více o tom najdete **níže!**

<https://www.praha6.cz/akce/mezinarodni-vystava-politickyh-karikatur-2020-09-15>

Jiří Slíva u Bolka Polívky

Je to snímek z Brna a nad Polívkovic Bolkem visí pár zarámovaných Slívů. Ten sedí se svou Klárou vlevo a říká zrovna “Sýýýr.” Jestli ho dostal, to nevíme, zato od něho víme, víme, že...

“...Hralo jazzove trio, zazpíval jsem si s nimi jednu věc, přišlo dost kamarádů i kolemjdoucích, zahrál i staříček brněnsky jazzový veterán Kasuba, Bolek nam pak předvedl tři vinárny a bary, bylo to velice náročné... Ale přežili jsme!”

Kdy a kde se to celé odehrálo?

Vernisáž výstavy (uvnitř) byla (venku) před Divadlem Bolka Polívky u kostela sv. Jakuba

Símek: archiv

Nahoře interiér z Brna. Zde **nalevo** exteriér z Prahy 6, před NTK. Už je sice měsíc zrušená, ale díky **Janu Koutkovi** je hodna aspoň registrace.

Putovní výstava politických karikatur

Šlo o Putovní výstavu politických karikatur na Slovensku, v Českej republice, Poľsku, Maďarsku a Nemecku, o medzinárodný projekt prezentujúci najvýznamnejších a najuznávanějších politických karikaturistov krajín Vyšehradskej štvorky, USA a Nemecka. Svoj kritický a aktuálny pohľad na politiku a spoločnosť prezentujú **Daryl Cagle (USA), Pavel Reisenauer (ČR), Martin „Shooty“ Šútovec (SR), Andrzej Mleczko (PL) a Csaba Varga (HU)**. Výstava v priebehu roku 2020 postupne navštívi 4 hlavné mestá stredoeurópskeho regiónu a hlavné mesto Nemecka Berlín. Po výstave v Bratislave ju nyní môžu vidieť návštevníci na námestiach vo Varšave, Berlíne, Prahe a Budapešti.

Galerie umění Karlovy Vary vzpomíná brněnského Honzu...

Tato příspěvková organizace Karlovarského kraje si nás dovolila pozvat na vernisáž výstavy **Jan Steklík** se zahájením ve čtvrtek 10. září 2020 v Interaktivní galerii Becherova vila, Krále Jiřího 9, Karlovy Vary. I když nevíme zda a kdy je přístupna v nové situaci, uvádíme původní plány.

Zahájení: **Jan Samec**, ředitel galerie, **Duňa Slavíková**, kurátorka výstavy. Interaktivní (ha!). Výstava potrvá až **do 8. listopadu 2020 a otevřeno má denně kromě pondělí 10 – 17 hodin**. Více na: www.becherovavila.cz, www.galeriekvary.cz

Posázavské Rataje ještě žijí kresleným humorem: Ota Kmínek zmákl Jirku Nováka

Už už to vypadalo, že je u Kmíneků s výstavami vtipů konec. Nasvědčovalo tomu avízování vernisáže vtipů Mirka Vostrého, jehož dílo má k výtvarnosti i vtipnosti pořádně daleko...

Tak hlubko jste klesli? - ptal se nevěřicně člověk, který sice nečeká v minigalerii Chodba vedle českých Mistrů karikatury Jiráka či Renčína, ale...

Naštěstí se v galeristově hlavě rozsvítilo (asi to bílé?) a tak jsme si pak přečetli, že:

Dnes večer si tak sedím při lahvi skvělého bílého a přemýšlím, co v rychlosti napsat o Jirkovi Novákovi. Je to můj dlouholetý kamarád, takřka pravidelný účastník vernisáží v Klubu Čtrnáctka v Ratajích nad Sázavou, kam to z Kolína míval kousek. Už nemá. Je to už nějaký týden, kdy majitel kolejí, po nichž České Dráhy vozí lidi z práce, do práce, turisty na podívanou po okolí nádherné trati Ledecsko – Kolín s mezipřistáním v Ratajích, vozí náklady všeho možného a také vozí průvodčí, co kleštičkami zatočí, tak ty zmíněné Dráhy někde cosi opravují. A místo mašinek a motoráčků, nabarvených skvělou krycí zelenožlutou barvou tak, aby na přírodní trati jó nebyly vidět a tím mohly sestřelovat nepozorné auťáky na přejezdech, tak místo nich jezdí autobusy. Staví, stejně jako vláček, na všech nádražích, stanicích a zastávkách. Tedy vše je vlastně normální. Ale není to tak. Zkuste se v autobuse třeba projít chodbičkou, kouknout se z otevřeného okna, nebo si třeba jen odskočit. Sedíte na sedačce a mějte v ruce něco dobrého k pití. Než to donesete k ústům, první přejezd vám to z ruky vyhodí třeba na sako, a pokud budete mít trochu štěstí, tak na sako vlastní a ne třeba na sako souseda, nedej bože na blůzičku sousedky. Na vedlejší sedačce. To se vám ve vláčku nestane.

Takže se Jirkovi Novákovi nedivím, že se posledních dvou vernisáží nezúčastnil. Přepadl mne obrovský stesk po jeho krásném úsměvu a najednou, když mi vypadla zářijová výstava, jsem zvedl telefon a vlastně jsem si toho Jirku přihrál do Rataj na 12. září. On už nějak docestuje. Třeba už bude lokální trať Kolín - Ledecsko a zpět, s mezipřistáním v Ratajích, v provozu. A když ne, slíbil přijet výjimečně autobusem... (Ota Kmínek)

Jak svědčí tyto dva pěkné snímky, vernisáž výstavy **Jirky Nováka** (na snímku **vlevo** je to **ten uprostřed**) se nad zpěněnou Sázavou 12. září t. r. fakt vyvedla. Následuje ji ještě poslední výstava této sezóny. Vernisáž výstavy prací **Vlasty Mlejnkové** s osobní účastí brněnské autorky asi už letos neproběhne, ale výstava jejích prací by se natruc čínskému všivákovi konat měla...

Snímky: archív **Oty Kmínka** - galeristy

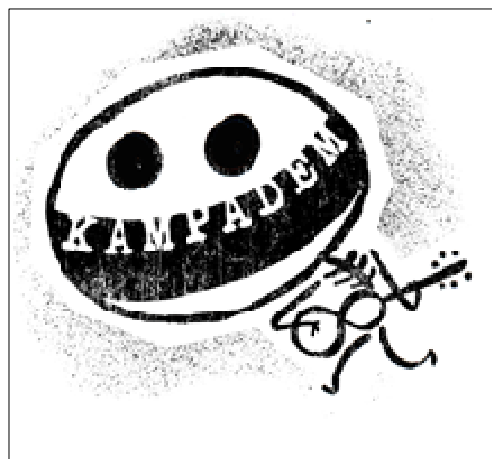
Velice rád bych Vás pozval jménem kapely **KAMPADEM** na dvě nejbližší akce, kde nás nejenom uvidíte, ale i uslyšíte, poslal (nejen nám) **Jiří Košťář**. Pokud šlo o čas a mít chuť se pobavit, byla to solidní nabídka, i když už je to jen vzpomínka. Tu je původní pozvání:

5. září na festival Braník sobě kde budeme hrát na Velkém pódiu od 14 hod. V příloze posílám program celého festivalu.

23. září Kulturní centrum Pragos – Jihlavská 30, Praha 4, Metro Budějovická – kde budeme hrát v komornějším prostředí od 19:30 hod.

Nakonec, kdo rád cestuje, tak za námi může dorazit také **19. září do Milevska**, kde cca od 14. hodin vystoupíme **v areálu milevského kláštera** v rámci *Dne otevřených dveří* pořádaného ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj.

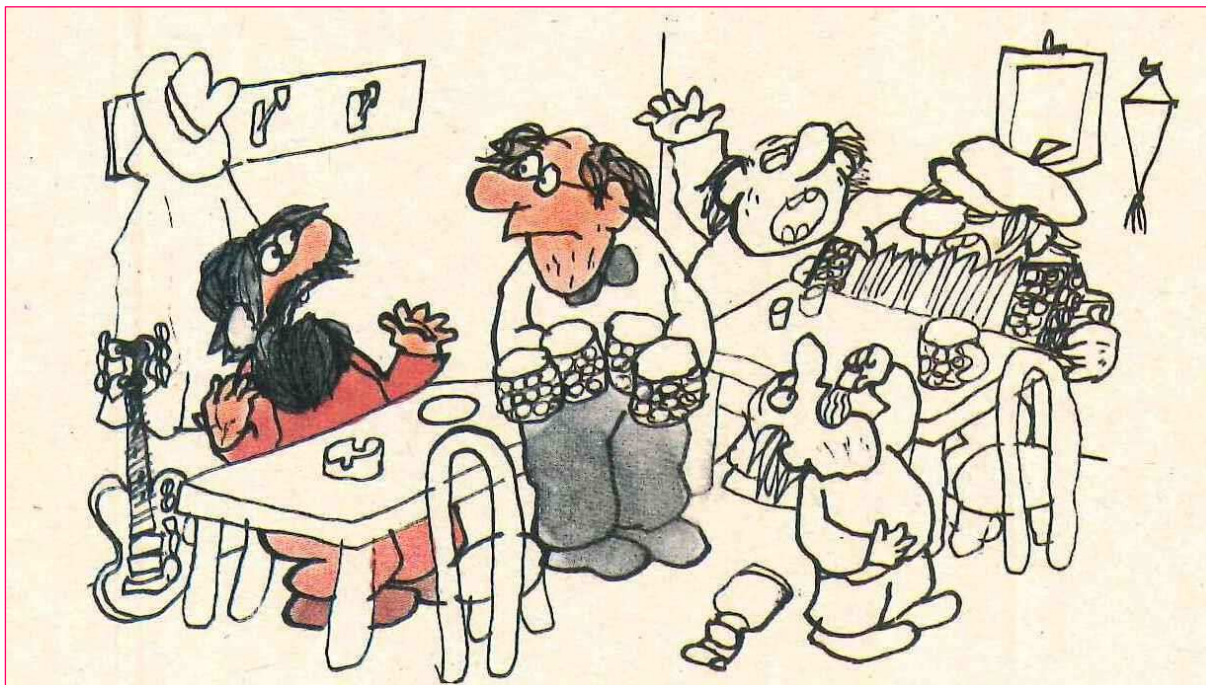
Díky těmto informacím snad již **všichni vědí, kampak ti KAMPADEM** v září došli. Ale je jasné, že s nápadem **vyrazit ODTAMTUD jinam** to po zbytek roku bude mít kapela nesnadnější. Ještě že nejen **Vycítal** měl pro takovou situaci rezervní činnost. V tom je kreslení vtípů vážně **dobrá náplň pro život v karanténě** a v izolaci od hlučných fanoušků... (red.)

Ještě letem světem z knižního trhu...

Kniha Marcely Fryštenské s obálkou a ilustracemi Jiřího Slívy **“Meditace v kanceláři kalifornského mediátora a jiné příběhy české právničky”** vyšla 2. 10. v Brně (Café Práh) a měla představení ve Vaňkovce. Zde ji mohli zájemci pořídit až o 30 procent levněji.

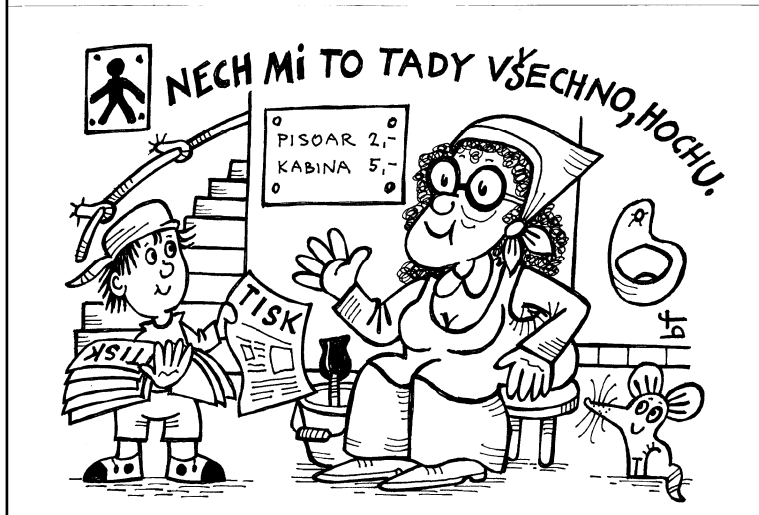
Bomba! CZECH CARTOONS / MIKL / Výběr z díla 1975 až 1989

„Co se dá dělat ... když nemáte Beaujolais ročník 1927, tak mi dejte letošní rum!“

Toto je vtíp z obálky knížky vytvořené v létě a na podzim 2020 **Jiřím Mikulkou** (JiMi) a jde o parádní sbírku vtípů MIKLa, tedy **Mikoláška** a **Klose** - sestavenou a existující ve formátu pdf. Přišla nám do redakce těsně před opožděnou uzávěrkou tohoto GAGu, takže zatím jen tato informace - už prvé prolistování ukazuje, že jde o dílo strukturované, s textem o autorech a tudíž má plno kladů - hlavní je ten, že dílo o 176 stranách vůbec existuje! Díky. /ih/

Z černé pošty: **Bořek Frýba** - místo vtipů přišlo parte...

3. 6. 2020:

Dobřej večír, pane iH,
omlouvám se vám i vašemu
note-booku. Takovej
trapas se v naší "fir-
mě" stane maximálně
jednou za deset let (jak
praví klasici). Vlastně
je to první taková první
příležitost, která mne
byla nabídnuta. A hned
to takhle zkoním (zase
ten Pony express). Druhý
pokus provedu co nejdří-
ve a doufám, že bude
aspoň o něco úspěšnější!

Přeju pěkné dny a zdravím
Bořik Frýba - dědek Rum

> Od: "Ivan Hanousek"
ivan.hanousek@dreamworx.cz /
> Komu: "XX Frýba"
<frýba@cbox.cz>

Hi,
díky za vše, došlo o. k.
- jen můj notebook se z
toho při příjmu poněkud
zapotil.
Je tu jen problém, že
zadání bylo jiné: Ten
Bořek Frýba měl za domá-

cí úkol dodat pro otištění v Mediažurnálu Syndikátu novinářů na ukázkou deset černobílých vtipů na téma média, na jejich tvůrce, tedy novináře a jejich konzumenty (tedy redakce, televize, rádio, noviny, časopisy, trafikanty, kameloty, diváky, reportéry, moderátory, fotoreportéry, čtenáře...) čemuž se ten ponyexpress poněkud vymyká.

Pokud to půjde, těším se na dodání do dvou či tří měsíců.... (ty dva správné fóry už tu suším půl roku)

Zdraví

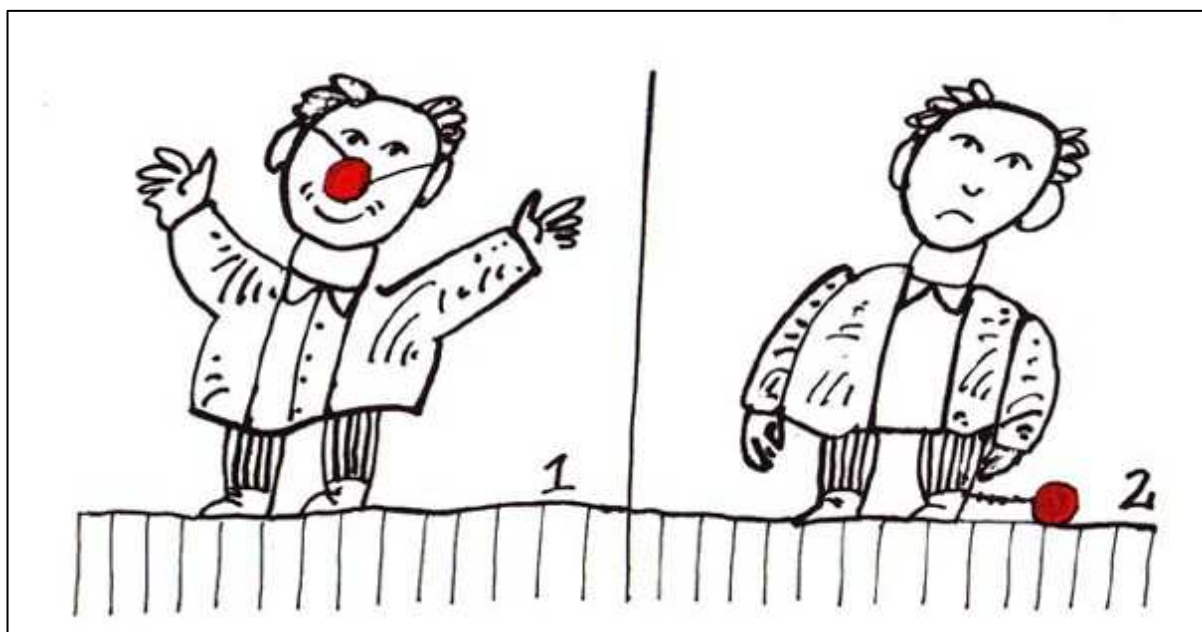
ivHan e-GAGovítý

Dříve, než jsme stihli u Frýby zurgovat zářijový termín pro dodání kreseb, přišlo smuteční oznámení. Viz "Z domova". Zde tedy aspoň dva z poslaných vtipů zamýšlených pro MŽ č. 4 (red.)

Z obrázkové pošty / **Hiršl, Štorkán, Matuška, Mlejnková...**

Ahoj Ivane,
pro radost posílám kresby,
děkuji za všechno a přeji Tobě i paní,
ať vše přežijete ve zdraví...

Jiří Hiršl

Ahoj,
možná ti udělá radost náhled mého ilustračního portfolia v prestižní
ročence Graphisu.

Posun mezi obrázky - šipky po stranách.

<https://www.graphis.com/portfolio-slideshow/rudolf-storkan/>

Zdraví Rudolf*)

*)Štorkán

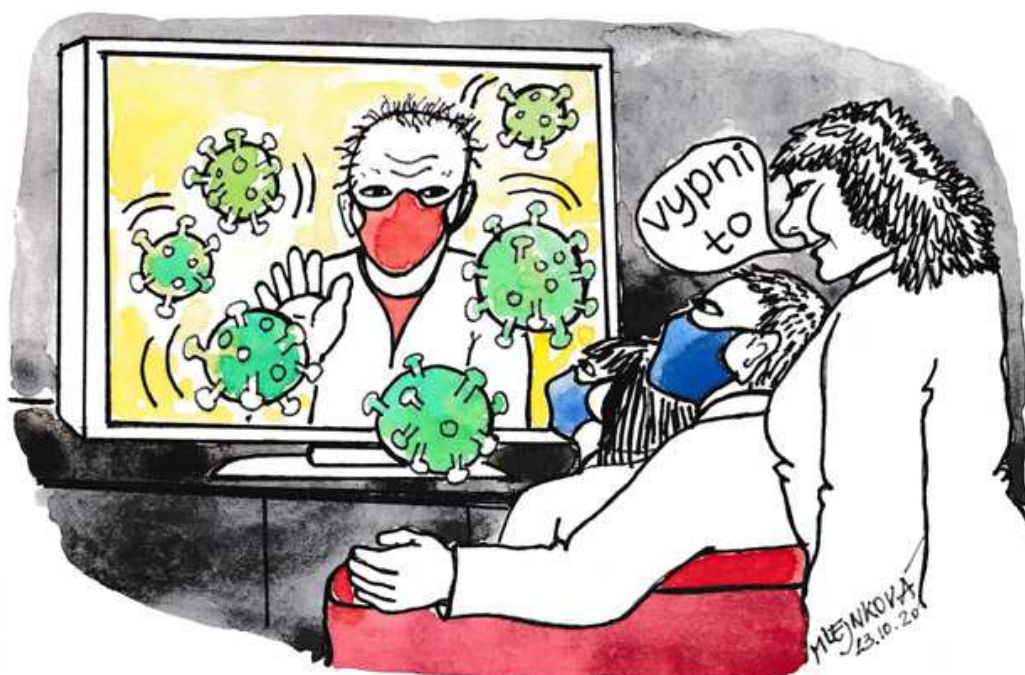
Obě díla jsou ukázkami ze svrchu uvedeného portfolia českého autora **Rudolfa Štorkána**.
Hiršl, Štorkán, Matuška a Mlejnková jsou abonenty našeho e-magazínu.

Zdravím a přikládám k nahlédnutí svůj poslední opus. Z jeho pesimistického poselství si nic nedělej. Mirek B. mě informoval o tvých zdravotních potížích, tak ti na dálku *on line* držím palce a přeji hodně sil na jejich zdolávání.

Už jsme jako ti letci z bitvy o Anglii, vracíme se z akce s prostříleným letounem, podvozek v hajzlu a my musíme zvládnout přistání na břicho. Tak ať se nám to podaří, neztrácejme naději. Měj se co nejlépe to jde a díky za spolupráci a tvé letité úsilí udržet slušný český kreslený humor nad vodou.

Pavel M.

Dobrý den přeji, milý EdY

Doufám, že jste v této době nedobře zdravý a pracovitý jak obvykle. Jaksi se probírám dávnem a mám totální depku. Snad se vše

v dobré obrátí... kreslím, abych úplně nezblbl... Mějte se pěkně a opatrujte se.

Vlasta M.

Prezident na dovolené

Miloš Zeman už prakticky nic nedělá, ani když dovolenou nemá (...) Ustaly i výjezdy do krajů, organizované podle vzorce „rady regionálním politikům - pochválení místních občanů v kulturáku - tiskovka s pozurážením nepřátel - **vtip s Claudií Schiffnerovou**“ (...) Prezidentovo mlčení ohledně událostí, které společnost zaujmou, není výjimkou. Dlouho mlčel i po úkladné vraždě novináře Jána Kuciaka (...) když se najednou ukázalo, že novináři skutečně čelí ohrožení a výroky „**novinářů je moc, měli by se likvidovat**“ nejsou **až tak vtipné**. Obyčejná slušnost po něm přitom nechtěla nic víc než to, aby řekl, že je to nepřijatelné, když najatí zločinci střílejí lidi. (...) Běloruské „volby“ by přitom pro Zemana mohly být motivací k vyjádření i proto, že nápadně připomínají československou hru na demokracii. (...) Unavilo by ho to jistě méně než pózování za člunem, z něhož je poznat, že nedovede stát bez cizí pomoci. Nereagování na Bělorusko je jen jedním z projevů neschopnosti být v obraze. (...) Český prezident mlčí, protože prostě k autoritářům inklinuje. **Pointa** je spíš v tom, že volby opět ukázaly, že Miloš Zeman už nemá sílu dělat cokoliv.

Jan Wirnitzer: „Proč Zeman k Bělorusku mlčí?“, Deník N, 12. 8. 2020, str. 13

V komedii štěstí (i divák) trpí

Jmenuje se *Štěstí je krásná věc* a vypráví o chudé, leč spokojené dvojici, jež po výhře v loterii zjistí, že láska je nad všechny peníze. Pokud předešlé sdělení k divákovu zděšenému úprku nestačí, pak přitvrdíme: opět se oslavuje vesnický omezenec (...) žijící pohodářsky od exekuce k podpoře a zpět (...) a pokud někoho napadnou *Babovřesky* či *Kameňákov*, nechť si je jist, že obě buranské výspy působí vedle nové vísky jako Oxford. Je až s podivem, jak stádně opakují naše **veselohry** stejné chyby, (...) z **komedie** se postupně vyloupne **satirická moralita** komunálního typu. (...). Trapno v sále silně houstne a sebešťastnější divák trpí.

Mirka Spáčilová: „Štěstí je krásná věc, ale...“, MFDNES, 28. 8. 2020, str. 9

Kresby: JAZ, Deník N září 2020

O fázích procesu konstrukce obrazu nepřítele, jeho dehumanizaci až démonizaci

Kdo byly čtyři hlavní skupiny nepřátel, proti nimž bojovala komunistická propaganda v letech 1948-1956 a které se nejčastěji objevovaly v mediálním prostoru, zmapovala Denisa Nečasová v knize *Obrazy nepřítele v Československu*. Nejčastějšími terči útoků byli kulaci, buržoazie, katolická církev a Spojené státy americké. Propaganda je zobrazovala jako bytosti ošklivé a vzteklé, až animální. Příkladovými byli k druhově velmi odlišným živočichům, zvláště k hlodavcům, hmyzu, ale i jiným. (...) Spojené státy byly hodnoceny nejhůře a vykreslovány jako nejnebezpečnější obraz (...) osciloval mezi „*iracionální stvůrou, která děsí a pitoreskní karikaturou, bláznovskou maškarou, která vzbuzuje smích bláhovostí svého počínání.*“

Jan Lukavec: „Komunistická propaganda a její fantomoví škůdci“, Deník N, 18. 8. 2020; str. 14

Číňan o Číně - a je to satira!

„Život v současné Číně je v mnoha ohledech **absurdní** a já se tomu ve svých knihách nevyhýbám“, říká prozaik Liou Čen-Jün (...) Jeden z nejznámějších spisovatelů je spojován právě se **satirickou** kritikou tamních poměrů. (...) Román *Kdopak se baví* si s předchozími díly ne-

zadá. (...) Autora zaujala novinová zpráva, že kvůli prostitutce skončily kariéry dvanácti nízko i vysoko postavených úředníků. Byť jsou kulisami příběhu čínské reálie, dosah románu je globální: napětí, z něhož občas vylétne **vtipně vypointovaná** bizarní scéna a občas mrazí. (...) Liou Čen-Jünovy **satiry** v tomto ohledu lze bez váhání zařadit do daného myšlenkového proudu.

Zdeněk Staszek: „To se řehťá moralita“, Respekt 1. 12. 2019, str. 56

Kresba: **Miroslav Kemel**, Právo

Český čert je naiva - a bývá s ním legrace

Český čert je mezi světovými pekelníky výjimka. Zlo a hrůza v české společnosti reprezentuje namísto něj žena - v duchu lidového pořekadla „kam čert nemůže, nastříž ženskou“.

(...) Pohádka *Čertí brko* (...) zkouší čerta aktualizovat pro současnou společnost. Tady se jde na věc přes linku vztahu

otce a syna, vtipy a politiku (...) ukazuje čerta víc jako Čecha. (...) Do velké míry navazuje na zavedenou typologii tuzemských pohádek. Danteho krutého a trestajícího Satana bychom v nich hledali marně. (...) Neškodící a **komický** čert nemá ve světě soupeřníka (...) d'ábel v západní křesťanské kultuře představuje čiré zlo a destruktivní sílu. „S čertem to v povídkách lidí dopadlo tak, že se stal docela příjemným **švandymistrem** a někdy i dobrým kumpánem,“ píše Radovan Krátký (1961). Podobu čerta utvářela i žánrová pravidla pohádky. Tím se vytváří určitý hladivější kánon. Do něj patří i **humor** (...) čerti jsou tak často **komičtí**. (...) Ani v *Čertím brku* to není jinak. Čerti jsou **zábavní** (...) **vtipně** rozebírají, co se stane s oběšeným čertem - jestli přijde do pekla. (...) Nechceme malovat čerta na zeď, ale čert to má, zdá se, v Česku definitivně spočítané.

Jindřiška Bláhová: „Tonda Blaník v pekle“, Respekt 26. 11. 2018, str. 54

Češi čelí čínskému moru: jsme fakt smějící se bestie?

Pro uživatele neznalého kontextu by ty tweety byly naprosto nesrozumitelné. Čtyřmístné číslo - a nic dalšího, případně **sarkastická** poznámka bez zjevného smyslu. Třeba takto: „To vyšla nějaká nová Nokia, že jsou zprávy plné čísla 3130?“

Češi, **smějící se bestie**, si ale rozumějí. Opět jednou nám nezbyvá než se pokusit čelit osudu naší národní zbraní hromadného ničení - **humorem**. Žádná velká **legrace** nás ale nejspíš v následujících týdnech nečeká. (...) O tom, že jsme v průšvihů, nemůže být pochyb. Žádná velká záhada nepanuje ani ohledně toho, jak nás do něj Andrej Babiš dostal.

Jan Moláček: „Proč to Andrej Babiš po...?“ Deník N, 22. 9. 2020, str. 13

Kresba: **Jiří Slíva**, Echo

Nejčastějším zdrojem záchvatu smíchu jsou dobrý vtíp a přátelé

Průzkum značky **Veselá kráva** ukázal, čemu se Češi nejvíce **smějí**, zda se za své záchvaty **smíchu** na veřejnosti stydí, co vzbudí úsměv na tváři mužům a co ženám. (...) S úsměvem si nejčastěji spojujeme pocity radosti, **humoru** a pobavení. (...) 73 % respondentů se obává, že je ve společnosti pro **smích** méně místa než dříve (...). Téměř všichni dotázaní obdivují osoby, které dokážou vyvolat **úsměv** u ostatních nebo je dokonce **rozesmát**. Celé tři čtvrtiny se považují za někoho, kdo se **směje** často. O ostatních si to myslí jen z poloviny.

Statisticky si tedy Češi o sobě myslí, že se **smějí** častěji, než je republikový průměr. Přesto by se 45 % dotázaných chtělo **smát** ještě častěji, z toho častěji ženy než muži. Nejvíce touhy se **smát** projevila věková skupina 35-44 let.

Komerční příloha Metro: „Smích je zdravý. Češi se smějí rádi, ale...“
Metro Live 5. 10. 2020, str. 11.

Kresba vlevo: **Václav Teichmann**,
MfDnes 6. 10. 2020, str. 5
(Bartoš/Piráti a Fiala/ODS)

Vesmírná taškařice

Světová média informovala s určitým pobavením, že na kosmickou stanici ISS dorazila nákladní loď (...) přivezla tam novou kosmickou toaletu.

Záchod, to je tak trochu **legrační** věc. Ozývají se tam **legrační** zvuky, například (...) Na to, kam ve vesmíru chodí na záchod, muselí astronauti odpovídat skoro v každém videu určeném pro široké publikum. (...) O tom se snad ani nehodí psát, leckomu by to mohlo připadat nechutné. (...) Jsou

veselejší historky. Třeba astronaut Mike Mullane vyprávěl, jak jeho kolega v raketoplánu - šprýmař - vzal ze zásob klobásu a schoval se s ní na záchod, který byl za paravánem. Najednou odtamtud vyletěl povědomý objekt. Vzápětí vyletěl astronaut, v ruce toaletní papír, a objekt pronásledoval. Prchající astronauti se odrazili od stěn kabiny. Kolega objekt dohnal, chytil do papíru. A k všeobecnému zděšení si kouzl...

Bohumil Špaček: „Záchod za půl miliardy plní lidem přání“, MfDNES 8.10, str. 8

*) Kresby v této rubrice od **JAZE, M. Kemela a J. Slívy** se týkají převážně onoho **čínského parchanta, V. Teichmann** portrétuje politiky

POZOR! GAGy jsou k prostudování trvale zveřejněny na **Cartoon Gallery**

Starší e-GAGy jsou veřejně přístupné v originální verzi pro zájemce na celém světě. A to na adrese: <http://www.cartoongallery.eu/kniznica/casopisy/e-gag/> Naleznete zde i **kompletní starší ročníky!** Ročníky **2009 - 2019**. Za chvíli tu najdete už i toto **čerstvé = 5. číslo z 30. října 2020**. E-GAGy již netřeba skladovat, je možné si zde **každý "výtisk" prostudovat - kdykoliv!**

Rubrika “**Vybráno**”, kterou občas nalézáte v GAGu, může být zajímavá, ale má v sobě i tak trochu názor vydavatele, že právě toto stojí za to připomenout, zveřejnit, zahrnout do historie našeho žánru - protože to tak prostě má být. Dnes nově zařazená rubrika “**Vyhrabáno**” říká přesně to, co říká. Člověk občas narazí v archívních bednách na něco už dávno zapomenutého, navíc s nevalným významem pro současnost. Přesto možná dnes zajímavého.

V prvních 6 číslech ŠKRTu (měsíce leden až červen 1990), kdy měl na starosti výběr kreslených vtipů pro magazín o 32 stránkách níže podepsaný, se zachovala na papíře statistika (to je dodnes *Ivanu Hanouskovi* vlastní), kterou zde nyní - aspoň v předních místech žebříčku - můžete vidět. Nejsou v tom osobní preference, spíš jde o autory *nedikobrazího* humoru, kteří se třebovali často a dobře /někteří beze slov!/ do doby s jejími problémy. Vidíte z dnešního pohledu dost nečekané pořadí, ale vcelku ukazuje, čím a hlavně jaký humor jsme čtenářům předkládali nejraději. Tady je “**první tučet plus**”.

Matuška 28, Šourek 24, Dvořák 21, Hrubý 20, Barták 19, Urban 18, Kantorek 18, Vyčítal 17, Jiránek 17, Slíva 15, Ostatek 14, Starý 14, Pálka 13. Následovali Ladman, Kobra, Lichý, Kovařík... a pak už jen jména s méně než deseti kresbami za půl roku: NOS, Dostál, Ševčík, Hrdý, Zadražil...

Autor obálky prvního čísla Renčín (viz vedle) byl po volbách na prahu léta 1990 až dvaadvacátý!

(Jména už nežijících osmi autorů jsou psána *kurzívou*; méně po ČSSR proslavená jména ze špičky tabulky zase *modrou* barvou).

Nelze to bez čerstvé probírky vybranými sešity komentovat, někteří autoři zde mají velké vtipy na obálku, jiní jen menší obrázky v různých rubrikách časopisu. Není to ani shodné s finančním oceněním - rozličné byly odměny za vtip na obálku či seriál na str. 32. I honoráře by se asi kdesi našly, ale co dnes s tím. Už od jara se také ukazovalo, že špičkoví autoři upřednostňovali před měsíčníkem jiné (aktuálnější) tituly (Jiránek-LN, Urban-Dikobraz). Ani Renčín už pro Škrt neměl dost kvalitních “výrobků”. A nástup Kantorka přišel až později v KUKu. Doplnit je pak třeba jen to, že větší čísla a tím i poněkud jiné pořadí by přinesla stejná tabulka autorů týdeníku KUK. Vybírala to od května sice stejná osoba, ale s poněkud jiným kritériem pro zařazení do čísla (kategorie “A” či “P” znamenala Amatéry a Profíky, což neslo různě vysoké honoráře a také jisté výhrady k takovému rozlišování - někdo se dokonce “áčkem” cítil dehonestován. Tady se sluší připomenout, že rozdělení souviselo i s rozdílnou výší členských příspěvků do kasy ČUK; ta za KUK držela odpovědnost. Někteří (provinční) kreslíři se dokonce

cítili pobouřeni, když dostali s autorským výtiskem přihlášku do ČUKu - nechtělo se jim poslat složenkou pár desetikorun za rok! Ale honoráře od časopisu, který jsme pro naše karikaturisty zřídili, se neštítali... Přitom přihlášení se k ČUKu (i k jeho distribuci!) bylo v záhlaví už dubnového (nultého) KUKu (**viz dole!**) (IH)

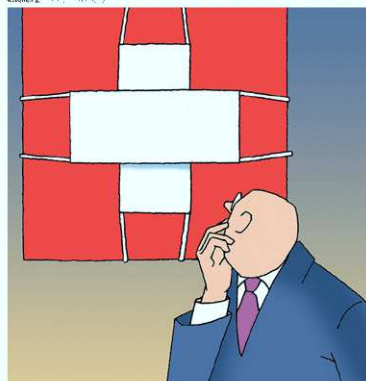
Ještě: **Obálky Škrty: č.1-** Renčín, 2-Jiránek, 3-Lichý, 4-Hrubý, 5-Barták, 6-Lichý a (7-Renčín, 9-Slíva)

Mirek Barták ve svém švýcarském světě

Tato rubrika se nazývá **“Ze světa”** - a začínáme **českým** karikaturistou! Pravda pravdoucí je však jednak to, že jde o **autora světového**, jednak fakt, že už půl století zrovna tohle spojení existuje. Od té doby, co si s Mirkem začal tamní národní humoristický týdeník, vlastně nikdy **“švýcarské období”** neskončilo. Dnes je ovšem z **Nebelspalteru** měsíčník (jak to máte možnost sledovat na našich stránkách, je tam Barták dodnes váženým autorem).

DIE WELTWOCH

Wege aus dem Lockdown

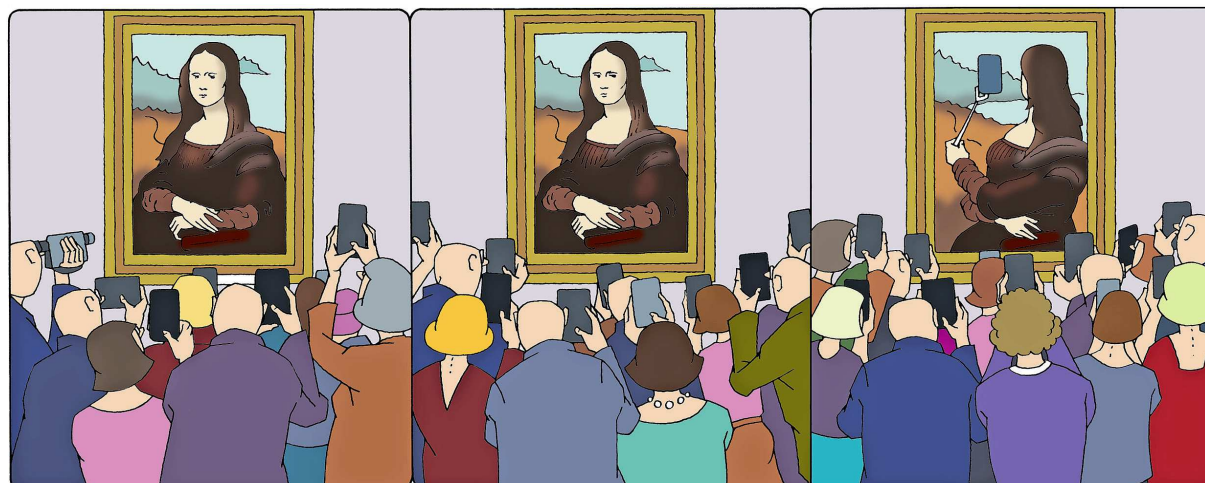
Zurück zu gesunden Verhältnissen in fünf Schritten.
Von Reto: Eichenberger und David Stadmann

Ale hlavním časopisem je dnes pro Bartáka **Die Weltwoche** (to *woche* prozrazuje, že jde o týdeník). A jsou to velmi slušné porce, co přináší skoro každé číslo. Jde o vtipné ilustrace, kreslené a vesměs barevné glosy k textu. V roce 2009 v letním dvojčísle 31-32 jsme napočítali na 76 tiskových stranách curyšského týdeníku 18 jeho obrázků. Přesněji řečeno: našli jsme jich většinu v rámci hlavního tématu **“Lebenshilfe”** prolínajícího se celým číslem, tedy asi na 16 stranách - tedy hodně hustě!

Jsou to vtipy-stripy

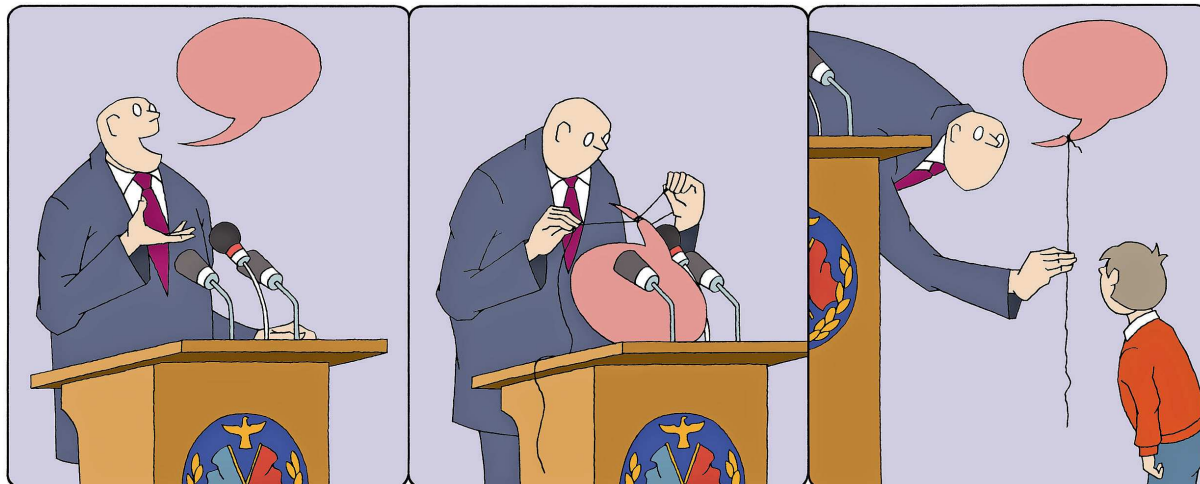
Ale letos je tomu jinak. Miroslav Barták kreslené stripy - do každého čísla odevzdává co týden jeden **“trojdílný”** vtip-strip. Vymyslet, zrealizovat a pak ještě pečlivě vybrat barvy pro takové kousky trvá autorovi určitě dost dlouho (o věku raději ani nemluvě) a na co asi Jiránkovi (Doušovi apod.) s jejich švihovkami stačily minuty a nejvýš hodiny, Barták potřebuje

určitě víc času. Ale asi si vzpomene na počátek 70. let, kdy kreslil takové vtipy na pokra-

čování pro Junáka (Samorost J. Mátoha) a Stezku (Honza a Zobák). Takže se taková letitá praxe dá i dnes zúročit - i když tentokrát zcela beze slov.

Avšak rozhodně kvůli tomu nechce svému úžasnému psu odepřít každodenní společné dlouhé vycházky po kopcích v řevnickém polesí! Docela by nás též zajímalo, zda autorovi při těchto výšlepech v hlavě raší nápady, anebo už hledá řešení, jak vtíp po návratu k *ponku* ve svém ateliéru rozfázovat. Víme ovšem jistě, že Miroslav Barták domů nosí krom nápadů i houby... (ih)

Kresby: **Miroslav Barták** (Die Weltwoche)

Další odchod z první scény: Božena Plocháčová

Vo veku 91 rokov zomrela ilustrátorka a karikaturistka **Božena Plocháčová**. Známa bola vďaka ilustráciám detských knižiek o *Osmijankovi*, *Danke* a *Janke*, alebo stripu

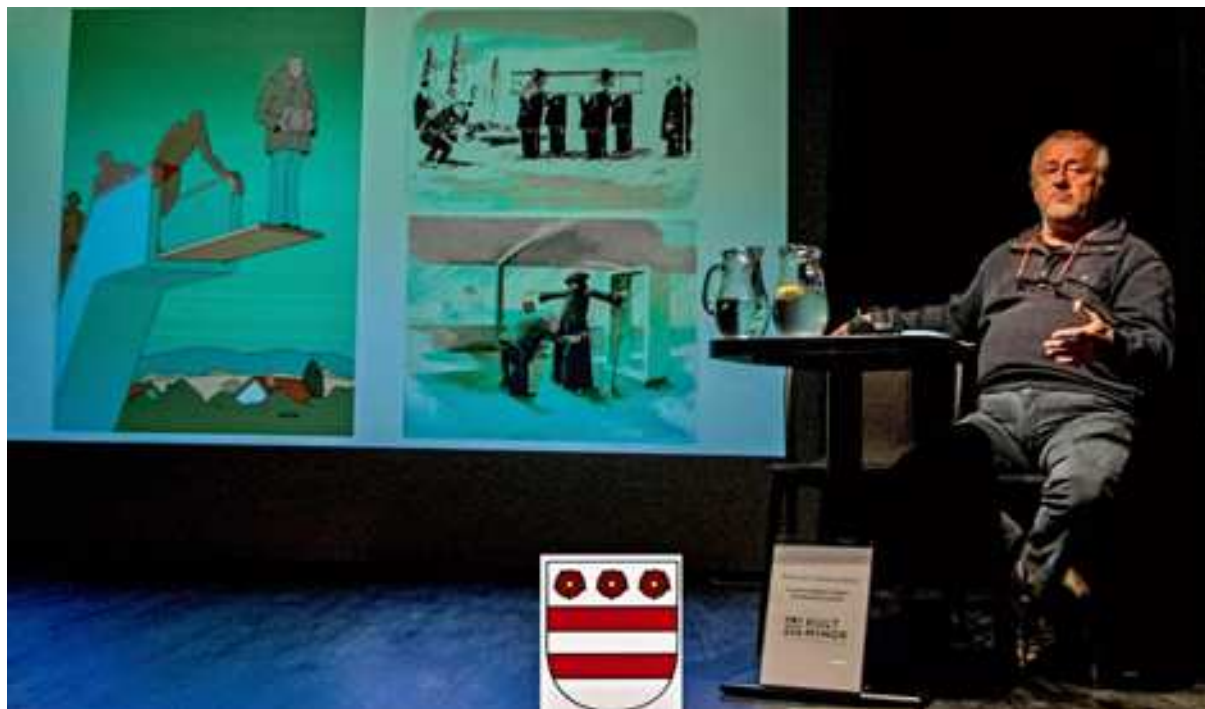
Opice z našej police.

Opice som si kúpil v detstve a dospelý som robil novú grafickú úpravu, ale vybral som reprodukciu z knihy *Dějiny československého komiksu 20. století*, kde uverejnili jedno z prvých pokračovaní komiksu *Bill a Mary*, ktorý desaťročia vychádzal v *Roháči*. Scenár písalo viacero autorov, do knihy vybrali práve ten, ktorý napísal **Pavel Taussig**.

Slovensko: *Crème de la crème; Kýchanie mozgu*

Prvé zmienky archeologického výskumu Galérie kýchania mozgu v Prešove sa viažu na rok 1968 a stretnutie sa s časopisom *Roháč*, kde publikovali svoje obázky aj Viktor Kubal, Marián Vanek, Vladimír Renčín, Vlasta Zábranský... a na výstavu Dereš **Fedora Vica**. Toto osudové stretnutie motivovalo v roku 1980 trojicu mladých divadelníkov Petra Rázusa, Ľuba Gastona Štávorského a Joža Matejka k založeniu Minigalérie humoru so sídlom vo foyeri kina Klub. Okrem slovenských a českých autorov videli návštevníci aj obrázky výtvarníkov z NDR, Bulharska a v roku 1981 bola pripravená výstava poľských autorov zoskupených okolo časopisov *Szpilki* a *Karuzela*. "Prešovskí idelógovia však zabránili tzv. politickej provokácii ohrozujúcej základné hodnoty socialistickej kultúry a nechali nám čas na prehodnotenie neuváženeho správania temer 30 rokov," spomína **Peter Rázus**. V roku 2011 sa začala púť medzinárodnej výstavy *Kýchanie mozgu* – od kalokagathie k hypochondrii a späť a v priebehu 9 ročníkov sa jej zúčastnilo temer 2000 autorov z celého sveta a spolu so Zlatým súdkom si Prešov slovami českého publicistu a teoretika kresleného humoru **Ivana Hanouska** vyslúžil exkluzívny titul: Prešov – európske hlavné mesto kresleného humoru.

8. január nesie v sebe symboliku vražedného útoku na redakciu satirického časopisu *Charlie Hebdo* ale aj radostnejšiu udalosť, ktorou bola prvá vernisáž novovzniknutej Galérie kýchania mozgu v centre nezávislej kultúry Wave. *“Premiéru mal srbský autor Mileta Miloradovic, ktorý ako prvý registroval svoje súťažné obrázky v úvodnej téme súťaže na tému Ideál a idealizmus. Autorov sme oslovili z celého sveta a svoje práce prezentovali výtvarníci z Azerbajžanu, Ruska, Belgicka, Slovenska, Čiech, Poľska, Ukrajiny, Argentíny, Izraelu, Kolumbie, Iránu a mnohých ďalších. Na kvalite tvorby sa podpisuje nielen výtvarné stvárnenie, ale aj sociálne politická skúsenosť autorov, ich postoje a originalita”* dodáva Peter Rázus (na fotografii!)

Ďalšími aktivitami Galérie kýchania mozgu je prezentácia slovenského kresleného humoru v Nórsku, Čiernej Hore, Rusku, Ukrajine, Maďarsku etc... existuje spolupráca s Úradom vlády SR, MZVa EU SR, Európskym centrom kresleného humoru v belgickom meste Kruishoutem a Norwegian Cartoonist Gallery, Drøbak. Výstava Crème de la crème predstavuje tvorbu 30 vystavujúcich autorov, je podporená finančnou podporou mesta Prešov a do konca novembra je inštalovaná v Centre pre umenie Viola, Eperia – shopping mall a Galérii Abylimpiáda.

/PR/

Časopis Charlie Hebdo znovu otiskl karikatury proroka Mohameda

Na obálke francouzského satirického časopisu se znovu objeví karikatury proroka Mohameda. Nové číslo vyjde ve středu, kdy také začíná proces se skupinou čtrnáct lidí obžalovaných z podílu na atentátu, který byl na redakci časopisu spáchán v lednu 2015. Tehdy při něm zemřelo sedmnáct lidí.

„Nikdy si nedáme pokoj. Nikdy nepřestaneme,“ řekl šéf redakce Laurent Sourisseau vystupující pod jménem Riss.

Na novinových stáncích se má nové číslo časopisu s obálkou s karikaturami objevit ve středu, kdy také v Paříži začne proces se skupinou 14 lidí obžalovaných z podílu na atentátech na redakci časopisu a obchod s košer potravinami v lednu 2015. Celkem při útocích zemřelo 17 osob, včetně šéfredaktora Charlie Hebdo a několika dalších opor redakce. Hlavní pachatelé bratři Chérif a Said Kouachiovi a Amédy Coulibaly rovněž zemřeli.

Karikatury jako první zveřejnil v roce 2005 dánský deník Jyllands-Posten. Dvanáct kreseb Charlie Hebdo přetiskl v roce 2006. Na jedné z nich měl prorok místo turbanu bombu a na titulní straně byla autorská karikatura kreslířů časopisu, na níž se Mohamed zoufale drží za hlavu a říká „Je těžké být milován blbci“.

Týdeník se stal poté terčem výhrůžek, někdo dokonce zapálil jeho redakci a vše vyvrcholilo atentátem, který šokoval celý svět a ve Francii vyvolal mohutné manifestace. Po útoku však také ve Francii následovala série dalších atentátů, při kterých zahynulo více než 250 lidí.

Kromě původně dánských karikatur nabídne titulní strana nového vydání Charlie Hebdo kresbu proroka podepsanou karikaturistou s uměleckým jménem Cabu, který byl při útoku z roku 2015 také zavražděn.

„Po lednu 2015 jsme byli často žádáni, abychom vytvořili další karikatury Mohameda. Vždy jsme to odmítali – ne proto, že by to bylo zakázáno, zákon nám to umožňuje – ale proto, že k tomu bylo zapotřebí dobrého důvodu, důvodu, který má smysl a který něco přináší do debaty,“ vysvětlila redakce.

„Reprodukovat tyto karikatury tento týden, kdy začíná proces k atentátům z ledna 2015, se nám zdálo být nezbytné,“ dodala redakce.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/charlie-hebdo-francie-casopis-prorok-mohamed-satira-redakce-atentat.A200901_132604_domaci_klf

Výročí masakru v redakci satirického magazínu!

Věhlasný deník The New York Times dříve označil teroristický útok na redakci Charlie Hebdo jako útok na svobodu. Podpořil tak dlouhodobý postoj francouzského satirického časopisu. Ten v jasně nastavené filozofii pokračuje i více než pět let po tragické události. Jeho vedení se totiž rozhodlo ve středním vydání znovu otisknout kontroverzní karikatury proroka Mohameda.

„Nikdy se nevzdáme,“ tak zní slova šéfredaktora Laurenta Sourisseaua na úvod středního vydání časopisu Charlie Hebdo. „Tyhle karikatury jsou součástí historie a historie nemůže být přepisována nebo vymazána,“ stojí dál v editoriale. Autor tím odkazuje na minulost kontroverzních kreseb. Většinu karikatur, z nichž jedna zobrazuje proroka Mohameda s bombou v turbanu, úplně poprvé publikoval dánský deník Jyllands-Posten už v roce 2005.

Poznámka:

Než jsme dokončili toto číslo GAGu, navršily se zprávy o dalších a dalších reakcích teroristů ve Francii a výhrůžkách tureckého vůdce plus výrazné obhajobě svobody karikatury od francouzského prezidenta do velké řady. Odkazujeme proto na internet - zatím **informace končíme 29. 10. tr**, kdy v MfD vyšel článek *“Muslimové ostře proti Macronovi a Francii”* o právu na zveřejňování karikatur kteréhokoliv náboženského představitele - včetně Papeže či Krista.

Text doprovází barevná karikatura Macrona z obálky iránského deníku Vatan-e Emrooz. (red.)

Novinárske ceny 2019

Nadácia otvorenej spoločnosti ocenila najkvalitnejšie práce slovenských novinárov a novinárov.

Bratislava, 28. 9. 2020 - Nadácia otvorenej spoločnosti zverejnila výsledky 16. ročníka prestížneho ocenenia Novinárska cena. **Vítazky a víťazi za rok 2019 si prevzali svoje ocenenia v rámci slávnostného večera v priestoroch Starej tržnice v Bratislave.**

Vzhľadom na prebiehajúcu druhú vlnu pandémie si svoje víťazstvo mnohí užili radšej online tak ako drvivá väčšina zvyčajných hostí.

Vzhľadom na epidemiologické opatrenia sa organizátori rozhodli pripraviť slávnostné podujatie v komornejšom kruhu a pozvať na slávnostný večer oveľa menej hostí, ako umožňovali ešte v tej chvíli platné opatrenia. Samozrejmosťou bolo meranie teploty, pri vstupe, prekrytie horných dýchacích ciest rúškom či dodržiavanie povinných rozstupov alebo dodržanie zákazu podávať akékoľvek občerstvenie. Už tradične organizátori sprostredkujú sledovanie podujatia online a tento rok to bolo pre mnohých jedinou možnosťou, ako sa mohli podujatia zúčastniť. Novinárske ceny boli vyhlásené o takmer pol roka neskôr ako bolo plánované.

Do súťaže Novinárska cena sa mohli zapojiť všetci novinárky a novinári reprezentujúce celoslovenské printové, elektronické, online či regionálne médiá, ktorí publikovali alebo odvysielali svoj príspevok v roku 2019. Nezávislé poroty zložené z takmer 50 odborníkov a profesionálov z oblasti médií, ako aj ďalších osobností akademického, kultúrneho, spoločenského a neziskového sektora zo Slovenska aj zo zahraničia vybrali víťazky a víťazov v 13 súťažných kategóriách vrátane kategórie občianskej žurnalistiky určenej neprofesionálom. Súčasťou večera bolo aj odovzdanie šiestich špeciálnych ocenení a udelenie Ceny Fondu investigatívnej žurnalistiky.

Následujúci kategórie byla (jako jediná) společná česko-slovenská. Ze tří nominantů od čtyřčlenné jury (za ČR Ivan Hanousek) u poroty nakonec uspěl J. Gertli.

Vítazmi Novinárskej ceny za rok 2019 v jednotlivých súťažných kategóriách a držiteľmi Špeciálnych cien sa stali:

Najlepší kreslený vtíp, komiks, karikatúra, grafické dielo

Jozef Gertli | Séria karikatúr | TREND

NAJLEPŠÍ ČESKO-SLOVENSKÝ KRESLENÝ VTÍP, KARIKATÚRA, GRAFICKÉ DIELO -

NOMINÁCIE

Redakcia Deníka N, Lumír Kajnar, Jaz, Titulky Deníka N *)

Za obálky vyznačujúce sa logotypickou údernosťou, perfektnou kompozíciou i nerezignáciou na dása povedať náročnejšieho diváka.

Martin "Shooty" Šútovec, Séria karikatúr o Kočnerovi, Denník N

Za neutíchajúcu schopnosť autora vidieť fenomény, javy a udalosti okom ostrým ako britva (v Shootyho prípade i zimomriavky vyvolávajúcim skepticizmom) a stvárnenými tými najpichľavejšími hrotmi pera.

Jozef Gertli, Séria karikatúr, TREND

za vskutku brilantnú ručnú kresbu a schopnosť nevšedne inteligentnej skratky, ktorá expresívne oslovuje „na prvú“ snád' všetkých od nestora "americkej školy" u nás.

*) Jak asi víte z letošních GAGů, G-men v jury prosazoval český Deník N pouze kvůli jednomu z autorů - zn JAZ (viz ukázka - je však z letošního ročníku Deníku N. Obeslanost soutěže z české strany je nyní až tragická, Reisenauera, Slívu, Teichmanna, JAZe (samostatně), Doušu, Mareše, Kemela apod. nikdo do soutěže nepřihlásil

Stejně tak pokud jde o někdejší výstavy soutěžních děl - i ty se z území ČR zcela vytratily.

Nabídka z kalendáře nejbližších mezinárodních soutěží 2020

Tu je krátký výběr ze současné nabídky soutěží na příští dva měsíce, tedy s **uzávěrkami do 15. prosince** t. r., kdy (snad!) vyjde příští číslo e-GAGu č. 6:

Na tohle už je mezitím pozdě!

31. 10. 2020 - 40. Int' Nasreddin Hodja Cartoon Contest 2020 - Turecko / <https://caricaturque.blogspot.com/2020/03/10th-international-cartoon-contest.html>

31. 12. 2020 - 12. Int'l Tourism Cartoon Competition 2020 - Turecko

Téma: 1) Tourism in Coronavirus days, 2) Tourism after the Coronavirus, 3) Social distance in tourism. <http://www.tourismcartoon.org/en/>

15. 2. 2021 - XXIX. ZLATNA KACIGA - Kruševac - Srbsko Téma „PROZOR“ zlatnakaciga@kck.org.rs, goldenhelmet@kck.org.rs

1. 11. 2020 - 37. Aydın Doğan Int' Cartoon Competition 2020 Istanbul - Turecko www.aydindoganvakfi.org.tr;

20. 11. 2020 - Int'l Salón Humor Santa Clara 2020 - Kuba

Téma: "free" and "erotic". Electronical address: archegaleriavc@gmail.com.

2. 11. 2020 5. Int' Cartoon Exhibition, Čakovec 2020 - Chorvatsko <https://caricaturque.blogspot.com/2020/09/5th-international-cartoon-exhibition.html>

22. 11. 2020 Int'l Cartoon Contest Urziceni 2020 - Rumunsko. Téma **FREE THEME** (portraits are also accepted) and téma **"MASK OFF!"** Adresa: casadeculturaurziceni@gmail.com.

31. 12. 2020 - Int'l Exhibition Satyrykon Legnica 2021 - Polsko

I – theme: **FAMILY**; II – **SATIRE & JOKE** (drawings without captions are preferred) www.satyrykon.pl.

Prešov znova: Island = kultúrna **Terra Incognita**.

Prešovská rozvojová agentúra už päť rokov spolupracuje s nóorskymi partnermi na vzájomnom poznávaní slovenskej a nórskej kultúry hlavne v oblasti výmeny skúseností kultúrnych aktérov, oblasti artmarketingu, občianskom vzdelávaní a výstav kresleného humoru. Novou inštitúciou, ktorá sa zapojila do multilaterálneho kultúrneho partnerstva Free Feeling zameraného na ochranu slobody slova a tvorby autorov je inštitúcia Hafnaborg, ktorá sa orientuje okrem výstav aj na workshopy, vzdelávanie a prezentácie umelcov rôznych žánrov, pôsobiaca v Hafnarfjörðuru, treťom najväčšom meste Islandu.

Terra Incognita predstavuje málo známy islandský kreslený humor reprezentujúci Elín Elísabet Einarsdóttir a Hugleikur Dagssonom.

Výstavné práce videli už návštevníci festivalu Živé sochy v Spišskej Novej Vsi, na hrade Šariš a prešovských kluboch Libresso a Wave. Od septembra budú inštalované aj v Bardejove a Humennom.

„Je to prvé stretnutie s islandským kresleným humorom, ktorý je zatiaľ nepoznanou krajinou pre slovenských divákov a spolu s našim islandským partnerom plníme funkciu polárnikov pri jeho objavovaní,“ charakterizuje výstavu Peter Rázus, autor projektu.

Elín Elísabet, ilustrátorka a výtvarníčka na voľnej nohe, študovala ilustráciu na Reykjavíkskej škole výtvarných umení a odvtedy získala uznanie za svoju prácu, ako sú komiks, maľba, živá kresba ilustračné práce a iné. Vo svojej komiksovej tvorbe sa zameriava na humorné situácie každodennosti, ale v podtexte rezonuje aj pocit samoty. Medzi jej zaujímavé aktivity je aj spolupráca na projektoch

Kráľovská škola kreslenia v Londýne, Kresba poézie a predstavivosti, Rezidencia vlákna, Tambacound - Senegal i Veterná búrka v lesoch - vizionárske krajiny organizovanou Haystack Mountain School of Crafts, Maine, USA.

Hulli Dagsson, entertainer, filmový kritik, autor úspešných satirických komiksov plných, provokatívneho a cynického pohľadu na tabuizované témy čierneho humoru a vulgárnosti s reflexiou na médiá akceptujúce násilie, morbídnosť, vraždy a genocídu v priamom prenose. Jeho miniaturizované postavičky sú často bezradné i kolaburujúce v konfliktoch so škodoradostou, zlomyseľnosťou a krutosťou. „Dagsson je „cartoons“ sociológ analyzujúci estetický brainwashing, podvedomie sociopatických vodcov, podozrivých autorít i celebrit. Jeho obrázky balansujú na hraniciach perverzity a blasfémie, ktoré sú určené hlavne dospelému divákovi a spätná väzba divákov je lakmusom prijatia, alebo odmietnutia jeho tvorby,“ komentuje tvorbu autorov Peter Rázus.

V polovici októbra sa predstavia islandským divákom so svojou tvorbou známi autori kresleného humoru Bobo Pernecký a Fero Jablonovský.

„Projekt „Free Feeling“ je podporený z programu **Active Citizens Fund** - Slovakia, ktorý je financovaný z **Finančného mechanizmu EHP 2014-2021**. Správcou programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou“

Medzinárodný bilaterálny projekt Slovensko - Island
FREE FEELING - TERRA INCOGNITA
výstava islandského kresleného humoru
Elín Elísabet Einarsdóttir & Hugleikur Dagsson

10. - 15. augusta 2020, Hrad Šariš
14. - 15. augusta, Libresso Books & Coffee - Kaviareň
Hlavná 29, 080 01 Prešov
17. augusta - 17. septembra 2020 - Wave CNK, Prešov

POZVÁNKA
na výstavu kresleného humoru
Fedor VICO
IL'KO SOVA Z BAJUSOVA
výber z dlhodobého rusínskeho seriálu

štvrtek
24.09.2020
16:00

Vernisáž výstavy sa uskutoční v priestoroch
SNM - Múzea rusínskej kultúry v Prešove, Masarykova ul. č. 20

A ještě jednou. Prešov - tentokrát pozvánka na výstavu v Múzeu

rusínskej kultúry - hlásí sedlouholetý kreslený hrdina **Il'ko Sova**! Snad se od září z výstavních panelů ještě zcela Vicův panák-glosátor nevytratil...

Známý varšavský autor (někdejší předseda polského spolku karikaturistů) Jacek Frankowski a slavná polská Solidarita - spojení, které nelze opominout v našem GAGu, i když mezi pozvánkou a zhájením výstavy uteklo už moře času. Varšavská kulturní i politická událost stojí za registraci a autorovi (vpravo dole s růžky!) přeje ještě hodně takových výstav!

Husein Cakmak v roušce

Na severní (turecké) straně Kypru v Girne zasedala jury tentokrát jen z domácích osob. Oficiální výsledky **“Olive”** najdete už bez roušky v příštím čísle! (ih)

Trumpova vlna stále vede!

Do nákladů si Trump dával výdaje jako 70 tisíc (70k) za pěči o účes. KARIKATURA: J. CROWE, POL. CARTOONS

Donald Trump – úspěšný byznysman? V podnikání je ve ztrátě a zadlužený. Prodělávají mu hotely i golf.

Crowe, Fox cartoons (USA)

Prezident USA si stále drží pozici nejčastěji karikovaného člověka na zemské kouli. Že by ale kvůli tomu pobíhali po našem glóbu šílenci a bodali koho potkají, o tom nic nevíme. Nejspíš proto, že Donald Trump není prorok ani bůh... Každopádně jeho účes má svou přitažlivost, že? Jestli vyhraje i brzké volby, zatím těžko odhadnout. Karikaturisté si však po jeho neúspěchu budou muset vybrat někoho jiného, pan Biden se jim nejspíš moc nezamlouvá...

Kresba z MfDNESu. Autor: J.

TOMÁŠ SOUČEK

Naposledy jsme se v této rubrice podělili o výběr vtipů z letních čísel časopisů **Sorry**, **Eulenspiegel**, **Nebelspalter** a **Bumerang** - a končili tak u jejich vydání s číslem 8 - tedy plus minus srpnovým.

Zajímavé je, že moderní doba nakonec to jejich číslování pěkně znormalizovala. Nemůže za to Husák ani EU, má to zcela prozaickou ekonomickou příčinu. U všech jmenovaných titulů nyní už jde o měsíčníky, ať jsou z Prahy, Bratislavy, z Rorschachu anebo Berlína...

Takže dnes listujeme **Sorry** č. 9 - vlevo vidíte vtip **Tomáše Součka**, kterému redakce přisoudila umístění na zadní stránce obálky (= strana 24)

Na další stránce najdete hned třikrát vtipy „téma roku 2020“ = čínský koronáč + jednou po našem území nečekaně rozšířený a zvýšený počet srážek (nikoliv však těch dešťových). 4 obrázky jsou dílem 2 autorů se jmény **Eja Kulovaný** a **Marek Simon**.

Ale nejdřív si ještě odskočíme k **Bumerangu** č. 9 - vlevo jde o

úmrtí Olega Šuka (Kazacha z Košic!) napravo variantu na téma svět počítačů od Jana Tomaschoffa...

Jan TOMASCHOFF

Bumerang č. 10 dorazil do naší redakce právě nyní - a to v e-podobě, takže si na čerstvé kresby z něho musíte počkat až v prosincovém GAGu.

Zatím tedy ještě do-listujeme Sorry č. 9, na jehož titulce je vtip od Jiřího Košťáře - ještě v starším personálním obsazení na něm stojí u mikrofonu vládní čtveřice: Vojtěch, Schillerová, Prymula a Babiš...

Kvantitou v čísle dominuje Eja Kulovaný, kromě těchto vedlejších dvou vtipů tu nacházíme ještě další čtveřici... Také Marek Simon má kromě těchto dvou obrázků v „devítce“ Sorry ještě jeden.

K autorům, kteří mají v Sorry více než jeden vtip připisujeme také Radka Stezku, Jana Farkase, Karla Hohla, Tomáše Součka, Petra Dudka, Jiřího Košťáře (dva stránkové vtipy) a Borise Pralovszkého.

A nesmíme opomenout ani Michala Hrdého, jenž ze záhrobí působí stále svěže a neokoukaně... A to platí též o většině z desítky obrázků na dvoustraně „**Sorry před 23 lety**“, kde s Michalem kralují též Vrána, Setík a Pralovszký...

Tak to bylo Sorry - a teď už do německy mluvících krajů...

Nebelspalter č. 9

Paráda: **Miroslav Barták** na obálce - vybráno z příspěvků na hlavní téma tohoto „postletního“ čísla - kafe!

Původně jsme si založili, oscanovali a pak fotošopem prohnali více kreseb z 9. čísla. A nakonec tu skončila jen tři díla. GAG už nabýval hrozivých rozměrů a bylo nutno přitvrdit. Bohužel to příliš velkým zmenšením odnesl párek vtipů z přehlídky na Rudé plošči v Moskvě. **Vpravo Marian Kamensky** „Reform auf Russisch“ aneb Putin v roce **2036** uhání stále dál a dál (mezitím mu kůň trochu zcepeněl a vůdce pohubl).

A **vlevo** Putin segodnja, ještě na svém místě na tribuně a tanky místo raket nesou stříkačky proti čínskému koronaviru. Nakreslil **Patrick Chappatte**...

Nebelspalter č. 10

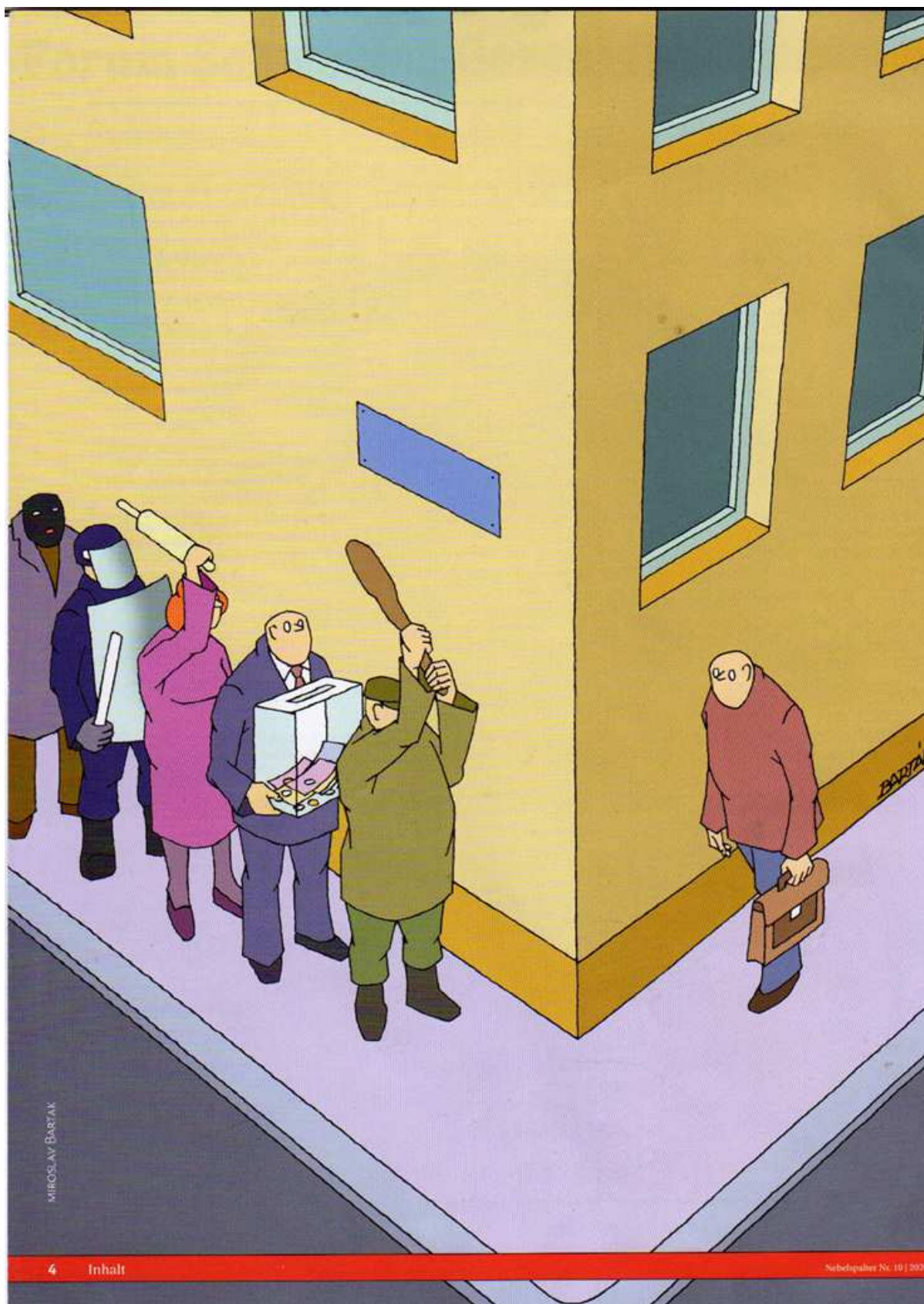
Také další výběr ukázek z čísla 10 nakonec upřednostnil vtipy beze slov a také bez švýcarského kontextu, který zde proto nemusíme pracně dovysvětlovávat.

Vlevo jde o originální příspěvek k současnému boji o zneužívání žen mužskými nadsamci - autorem je **Petra Kaster**(ová).

Vedlejší dva „ležaté“ vtipy jsou více globální - změna tváře globu od 15. do 21. století je dílem karikaturisty jménem **Carlo Schneider**. Ten dolní zase nakreslil náš známý **Vladimir Kazanevsky** z Ukrajiny. I on se dívá na vše správně „historicky“.

Na 68 stránkách Nebelspalterů je toho samosebou mnohem víc.

Ale už se nám sem vejde jen jeden velký vtip - viz další strana!

MIROSLAV BARTÁK

4 Inhalt

Subskriptoren Nr. 10 | 2020

Při probírání se starými výstřižky ze „zlatých“ časů kresleného humoru v půlce 60. let minulého století se člověk neubrání obdivu, kolik snahy a dobrých výsledků projevili naši autoři při vymýšlení variant kultovních témat „*Trosečník na ostrůvku*“ nebo „*Muž za rohem*“. Dnešní autoři už totiž tohle „cvičení“ mozku neprovádějí, ba asi už o něm ani nemají tušení. Navíc jde o vtipy beze slov a kdo by tomu v redakcích asi tak rozuměl? Proto se radujeme, když náhle na nás z časopisu vybafne *Bartákův* zástup „*mužů za rohem*“ (a nechybí ani emancipovaná žena s válečkem!) Dnešní *influenceři* a *yutubeři* tohle naše potěšení asi nepochopí. Ale to je nám fuk!

Eulenspiegel číslo 10 a 11

Věřte nevěřte, ale je tomu tak. Tuto rubriku jsme měli prakticky hotovou, všechny čtyři časopisy propátrané a vtipy vybrané. A v tu chvíli dorazila páteční pošta! V ní oblíbený dárek od Honzy Tomaschoffa - z obálky s německými postmarkami se tentokrát vyklubal poslední Eulenspiegel č. 11/2020. „Unbestechlich, aber Käuflich!“ A ten má pro naši redakci vždy větší cenu než v záhlaví uvedených Euro 3,80 (5 CHF). Takže i berlínský měsíčník už máme v listopadovém balení.

Nejprve třikrát z pera Jana Tomaschoffa:

Vlevo nahoře jde o ilustraci k textu „Zeitansagen“ (č. 10, str. 10) vpravo pak najdete dva vtipy s bublinami. Nahoře:

„**Následující vysílání o státním dluhu není vhodné pro diváky pod 16 let!**“ - říká tatík svému pubertákovu - kdo by také tou diskusí ekonomů a politiků o zadlužení státu na úkor příštích generací strašil své potomky... A níže:

„**Je mi líto, paní učitelko, ale můj anti-stresový náramek hlásí poplach,**“ oznamuje žák - zřejmě po napomenutí pedagožky od tabule...

Vlevo k tomu přidáváme vtip od populárního **Martina Zaka** - vtipně reaguje na změny v oblasti knižního (vele)trhu. Knižní formáty se umějí coronačasům bezvadně přizpůsobit, že?

A na závěr ještě jednou Tomaschoff v Eule č. 10 - právě poslal párek na návštěvu k medicinmanovi...

Tím se s rubrikou Časopisy (myslíme tím humoristické a satirické, hlavně s humorem kresleným!) loučíme. *Eulenspiegel* toho však mají v sobě více - a to na 68 či 72 tiskových stranách.

(Připravil: I. H.)

V Praze prý prodávají zákusky COVID 19.

A když si k němu objednáte
rakvičku, dostanete věneček
zdarma!

A když je tu ještě místo: podívejte se jaké
Pavel Taussig používá přelepky na obálce.

...ale bylo by škoda to zahodit!

Tato rubrika je i tím místem, kde se v e-GAGu mohou objevit všelijaké upravené (pokud možno aktualizované a vtipně doplněné fotky, které tak četně kolují po internetu a šíří se i e-poštou.

Omlouváme se též, že tu nepřinášíme ani jména autorů námi zveřejněných děl (bývají většinou anonymní), ale přiznáme, že si dokonce nestíháme zapisovat ani jména těch, kdo nám takové obrázky poslali.

Tuhle *zasílací firmu* však si pamatujeme **Irena Pitrová**, žena Svatopluka (bytem v N. Y. a na pražské Hanspaulce). Díky a posíláme pozdrav přes rušnou „Evropskou“ z protivné - pardon - z protější Ořechovky!

Bylo jaro 2002 a v **Křížem krážem** blahopřáli **Slejškovi** k 70. narozeninám. Víte, kolik mu je teď?

JUBILANT MIROSLAV SLEJŠKA

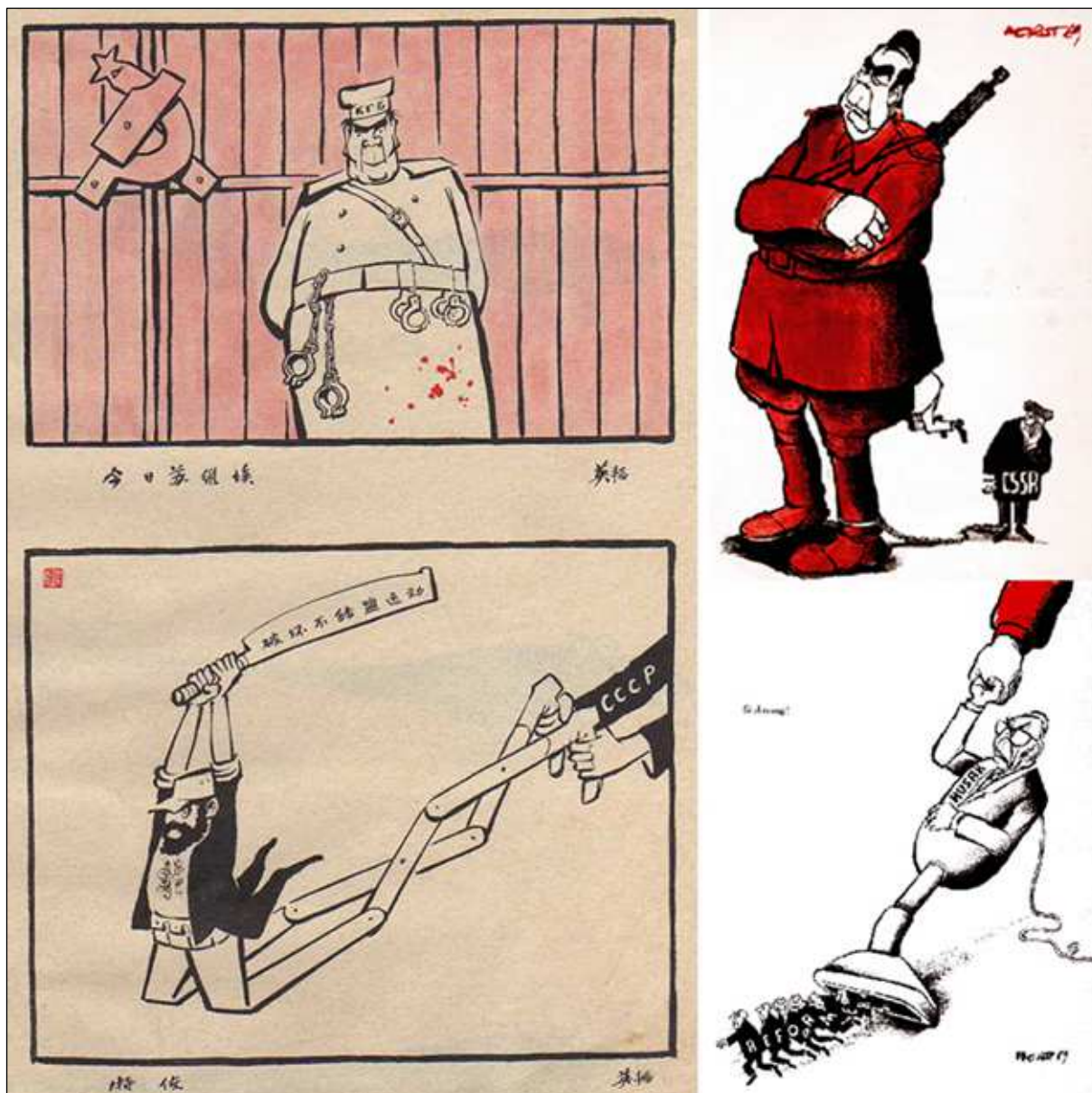
Představujeme vám jednoho z našich nejlepších a nejoblíbenějších malířů a humoristů - **Miroslava Slejšku**.

Oslava jeho sedmdesátých narozenin se konala na počátku tohoto roku a byli jsme tam i my. Téměř padesát hostů si zde s úsměvem a s jistou dávkou nostalgie zavzpomínalo na jeho čtyřicetiletou tvůrčí práci, která rozveseluje mysl i duši všech nejen dnes, (na stránkách časopisů Křížem krážem již 10 let), ale dříve v časopisech jako byl Dikobraz a v mnoha dalších.

Pohodový Mirek šíří kolem sebe atmosféru legrace a balzámem na duši je jeho životní krédo, které nezná žádné honičky a stresy. Ze srdce a upřímně mu přejeme, aby mu to ještě hodně a hodně let kreslilo, aby neztratil svůj příslovečný stoický klid, smysl pro humor a satiru a aby i nadále přinášel spoustu legrace nejen při luštění našich křížovek.

**Cože!? Po večeri na pivo?! Copak je
moje večere důvodem k oslavě?!**

Události se točí ve spirále a tady jeden důkaz...V Nebelspalteru kdysi (dávno) přetiskli ukázky karikatur z tchajwanského tisku. Tam tehdy autoři neměli nejmenší problém s kritikou politbyra ÚV KSSS a sověty ovládaných států. A nejen těch evropských, držených Brežněvem a spol. pod zámkem a pěkně socialistickou petlicí (viz vlevo nahoře)... Jak vidíte (níže vlevo), též pěkně vystihli, jakou že a proč mají Sověti na Kubě svou loutku - nápisu na *Castrově* mačetě sice nerozumíme, ale kdo ji ovládá (vlastně dodnes) je lehce odvoditelné...

Horst Heitzinger - byl legendárním karikaturistou u nás známým především právě z *Nebelspalteru* - jeho **Brežněvové a Husáci z roku 1969** se vyznačovali nejen skvěle vystiženou podobou, ale hlavně správným ohodnocením jejich služebního postavení. **Nahoře** si Sověti už drží svého normalizačního vězně zkrátka a už vítají první československé vlezdoprdelky. A dole jim politik slouží jako poslušný vysavač reformátorů s lidskou tváří... Tady mi špinit socialistický ráj svými reformami nebudete, říká reklama na perfektně fungující výrobek zn. Gustáv Husák...

Kresby, kterým dnes více než polovina našeho obyvatelstva ani nemůže rozumět, teď vlastně patří do koše. Ale když už jsme je z něho vytáhli, mohou díky GAGu ještě chvíli sloužit jako podklady historikům (nejen těm v oblasti karikatury)... (red.)

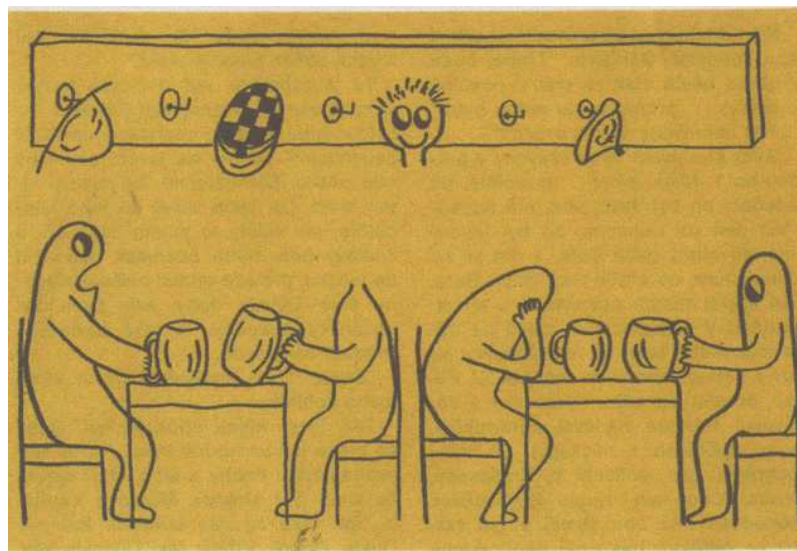
V jednom z čísel **podvobrazového Legračníku (45/1994)** bylo **přehanouskováno!**

Tříkrát Hanousek - ale jen jeden je ten náš z GAGu... Podílel se totiž na výběru zahraničního humoru do tehdejšího Legračníku - inkarnaci dosavadního Podvobrazu (původně Dikobrazu)...

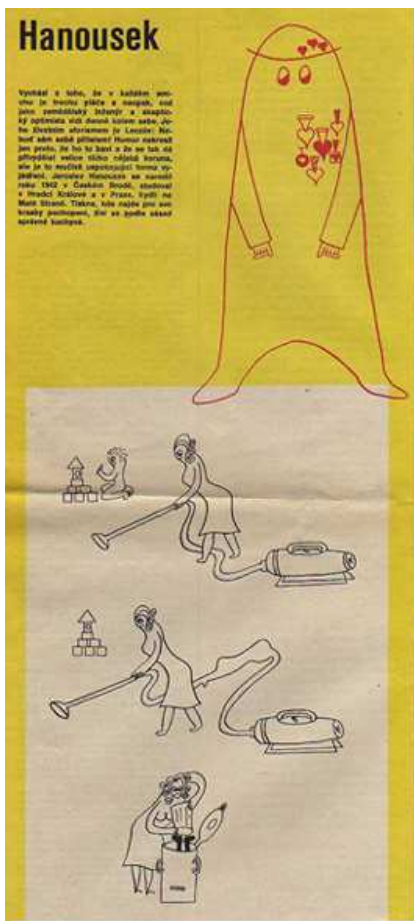
Nahoře vtipy od nějakého **Hanouska** (bez křestního jména). V čísle jeho vtipům patřila celá stránka!) vlevo dole další zubařský vtip na jiné stránce a s kratším jménem **Hanousek**. A vpravo dole je ještě třetí - tentokrát **Ivan Hanousek**, který vybral vtipy z alba „**Er, Sie, Es**“ švýcarského **Güntera Canzlera**.

A když už - tak už! Ještě je tu Hanousek Jaroslav...

Dlouho tu sušíme výstřižky s dost podivnými vtipy **Jaroslava Hanouska**, které autor publikoval v letech šedesátých. Takže jednou pro vždy: **žádný příbuzenský vztah tu není...**

Přestože: **Jaroslav je stejný ročník jako Ivan (nar. 1942)**, studoval v Hradci Králové (tam žili Ivanovi předci!) a v Praze (jako Ivan) a dokonce bydlel také na Malé Straně (píše se to aspoň ve vedlejším článku!!!). A nikdy spolu nemluvili, nepsali si... a - nejspíš se ani neviděli...

Stejně tak tomu je s ligovými fotbalisty *Markem a Matějem* Hanouskovými. S tím druhým má Ivan společného jen to, že také měl skříňku v šatně tribuny Sparty na Letné. Ale nebyl tam na výplatní listině! (My - atletičí dorostenci - jsme naopak každý rok platili členské příspěvky)...

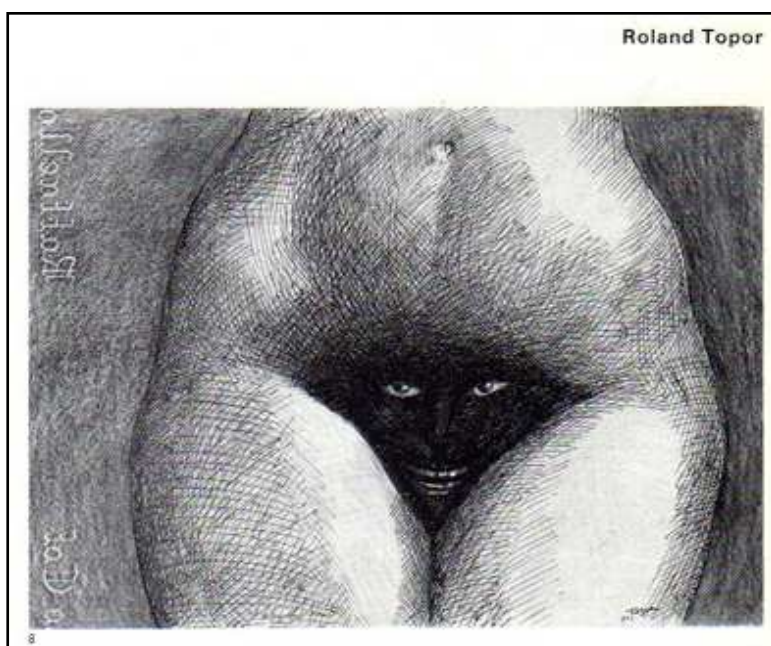
Odkud jsou tyto výstřižky?

Na Mladý svět to nesedí a tak (aspoň co si starcova hlava vybavuje) vypadá to nejspíš na týdeník s názvem Květy...

Asi tam někoho okouzli... Pokud jde o redakce, kde měl výběr vtipů na starosti jeho jmenovec *Ivan* - neměl *Jaroslav* příliš velké šance publikovat své poněkud „zvláštní“ obrázky.

Zde vlevo jsme trochu zvětšili slovo o J. H. (shora), ale moc se to nepovedlo. Takže jen přidáváme, že to byl zemědělský inženýr, rodák z Českého Brodu - a opakujeme, že ročník 1942 jako I. H. - Fakt zajímavé...

Tenhle nápad *Rolanda Topora* má cosi do sebe. Ale nevíme, co se v dnešní době hyperkorektní ochrany četných pohlaví může a co spíš ne... Naštěstí Francouz už nežije a tak se snad na něho nevrhnou třeba uražení transsexuálové.

NAŠE HLASY

NEZAVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TYDENÍK

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY

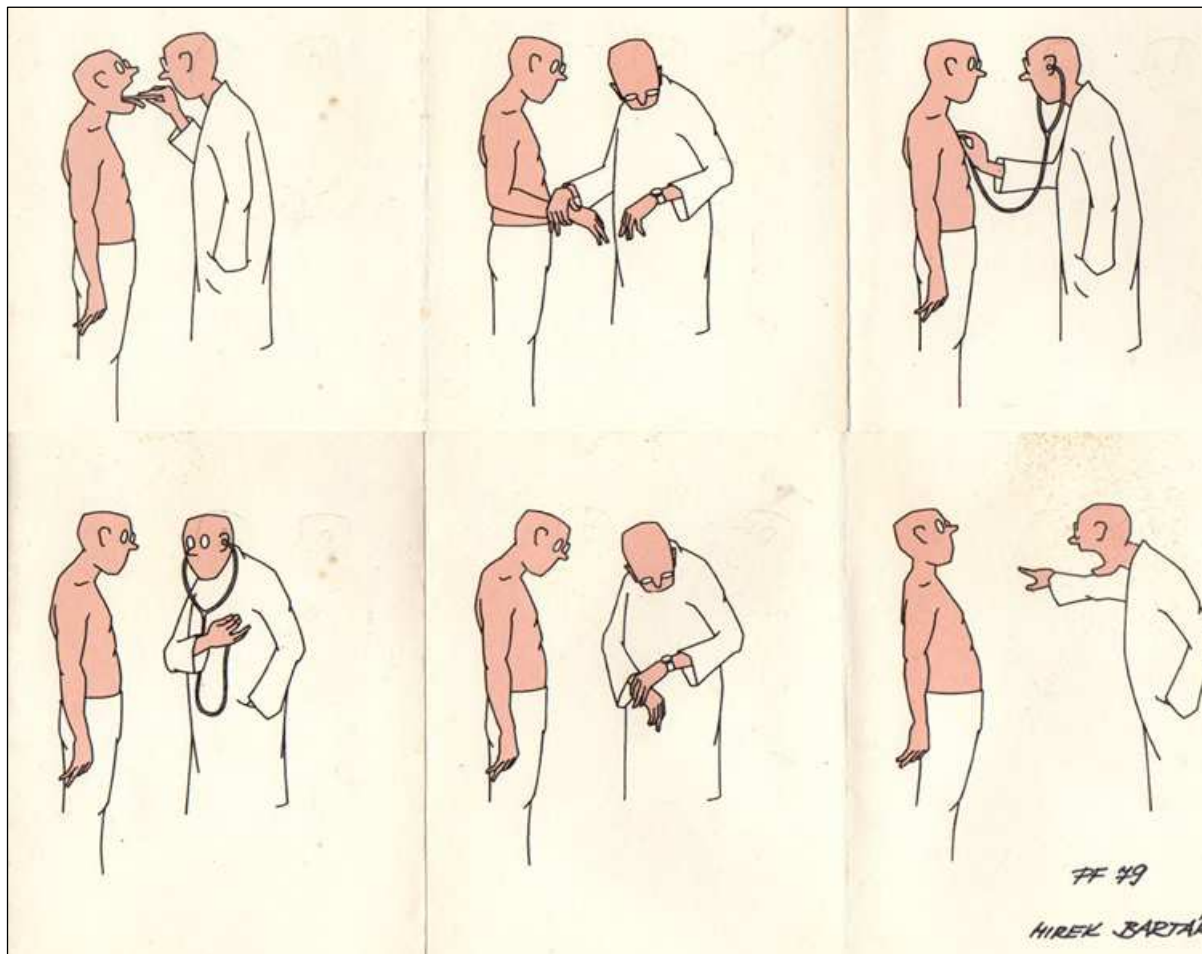
SECOND CLASS MAIL REGISTRATION No. 1928

October 18, 1969

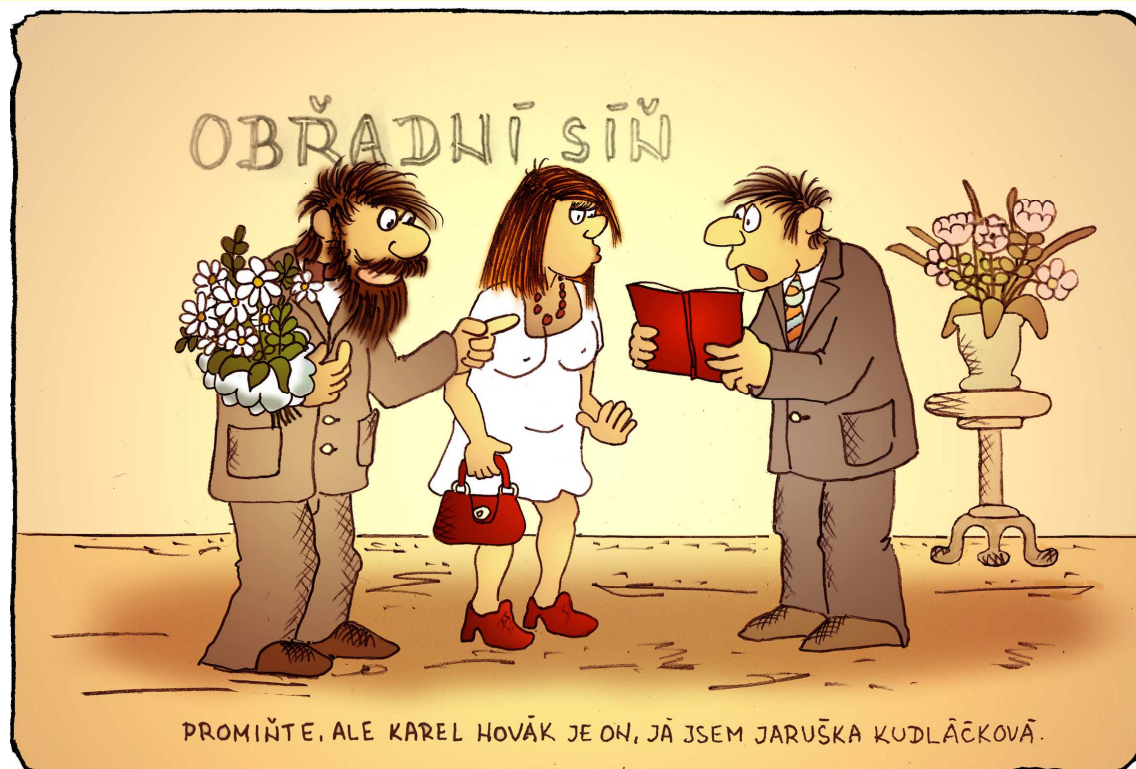
Ruský stát nemá nikdy dost - Leonid Brežněv (vpravo) láká Williho Brandta ke spolupráci s otevřenou náručí. Vtip z exilového časopisu není z roku 1968, ale až z října roku 1969, tedy po krvavém ročním výročí okupace ČSSR. To už snad sousedům za zdí začínalo být jasno, jak to bylo s ruskou bratrskou pomocí (= neviditelnou kontrarevolucí ohrožené) Československé republice... (red.)

Vyštracháno z myší díry:

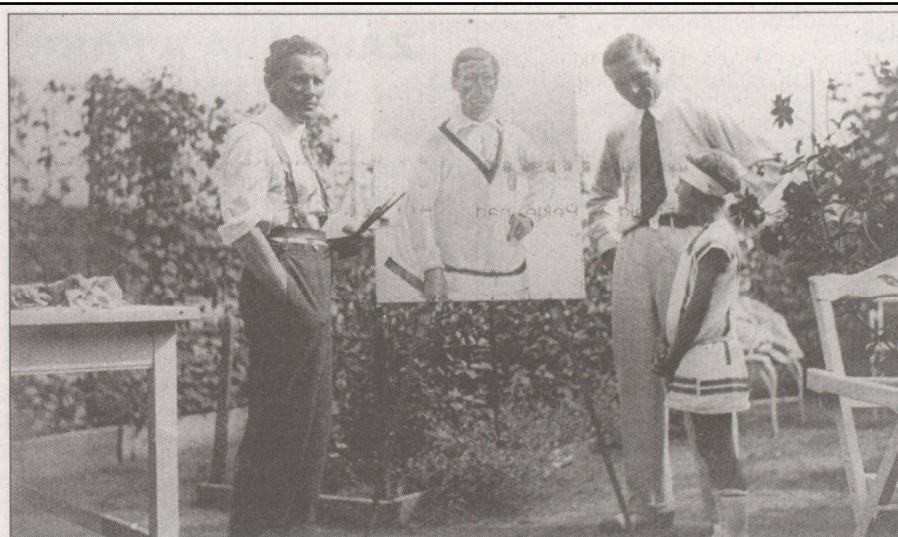

Jedno dost stařícké péefko. Ale jakoby se právě narodilo a správně i po čtyřech desetiletích znovu sedlo k době, že ano? (gag)

Kresba: **Miroslav Barták**

Kresba: **Majoor** (Pavel Vorel)

Bohumil Lizner (vlevo) s tenistou Koželuhem při práci na jeho portrétu.

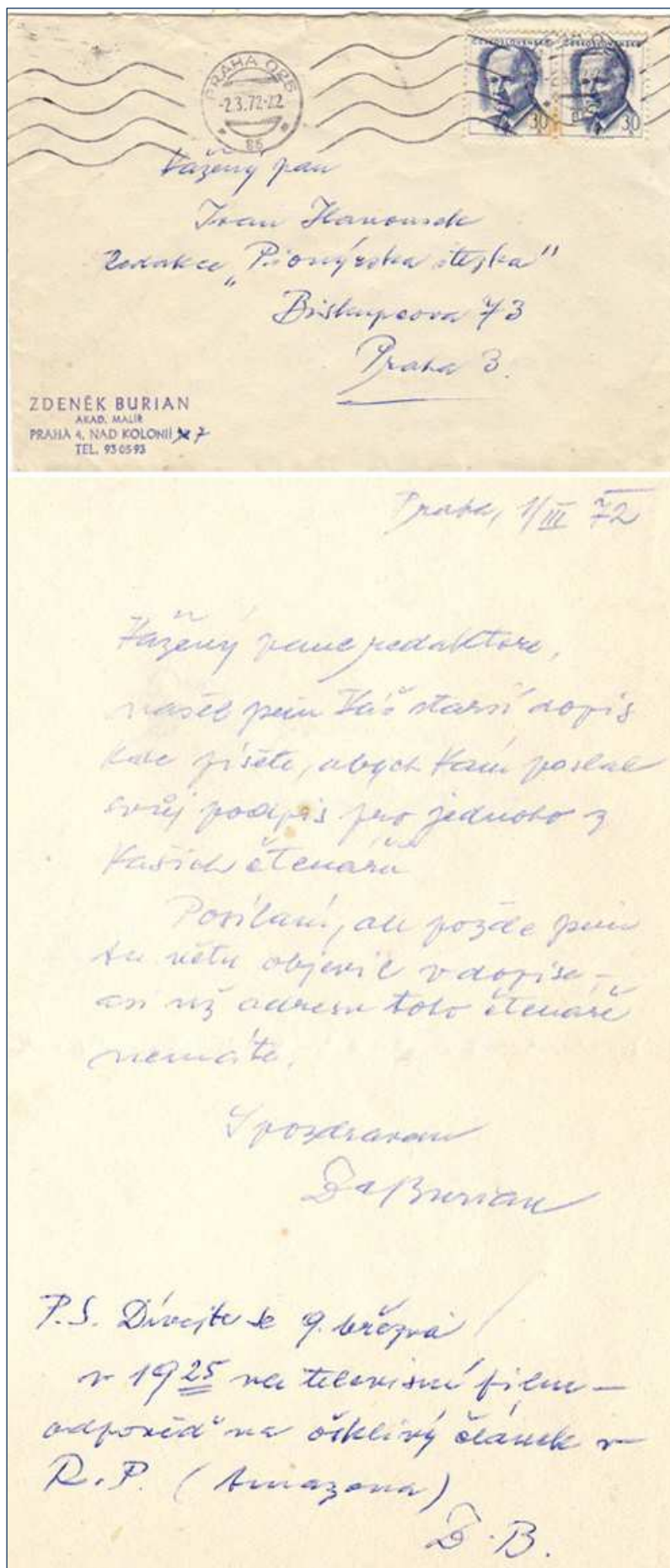
V jisté životní fázi (co nepatří k těm prvním nadšeným) se člověk probírá nejen myšlenkami, ale i krabicemi či šuplíky s nahromaděnými papíry či obrázky. Stalo se i GAGmenovi a tak se omlouvá, že se zde v **Chlubně** kromě pár vzkazů a pohlednic od karikaturistů dnes pochlubí i pár suvenýry, které se kresleného humoru netýkají - patří také k životu jeho sa-

mého i předků. Jedním z nich začínáme: můj děda z matčiny strany byl ak. mal. (studie v Mnichově) a byl skvělý portrétista. Právě se hraje tenis v Paříži - a tak je výběr prostý: mezi dědovy obrazy patří i portrét Koželuha, jak o tom svědčí snímek z dávných let (viz výše!). Jmenoval se Bohumil Lizner a vzal si Marii Dyrynkovou, z významné pražské typografické rodiny. Jejich dcera (má máma) měla pajdák, uměla hezky kreslit, můj otec také (kreslil komiksy!), z naší drobné tříčlenné rodiny /byl jsem jedináček/ jsem vlastně kreslil nejhůř. To jen aby pravda vyšla na stará kolena najevo.... Děda malíř byl stálým členem bohémské společnosti a někde se mi bohužel ztratila pohlednice poslaná v létě našim ze Splitu (30. léta?) podepsaná jím a jeho stálými kumpány od filmu: bratřancem *Vaškem Wassermanem a Martinem Fričem*. Té pošty jsem si dost vážil - byli to autoři skvělých veseloher.

K poště z této stránky:

Už jsme tu vystavili trochu ze soukromé korespondence s karikaturisty - doplňujeme to teď o obálky od Jana Steklíka KŠ z Brna a od **Svatí Pitry** z N. Y. (dělí je nejen styl a vzdálenost, kterou zdolaly, ale i přes dvě desetiletí!!) a přidáváme psaní od **Míry** Renčina - šlo o nějaké obrázky pro Stadión a o mé slovo do katalogu výstavy Renčina v Poděbradech). A už jsme tu připomínkovali třeba dopis od

slavného J. W. Richa z Kampy, který mi přišel na adresu Junáka z pražské Kampy (k Čertovce pak brzy dorazil i GAG-men).

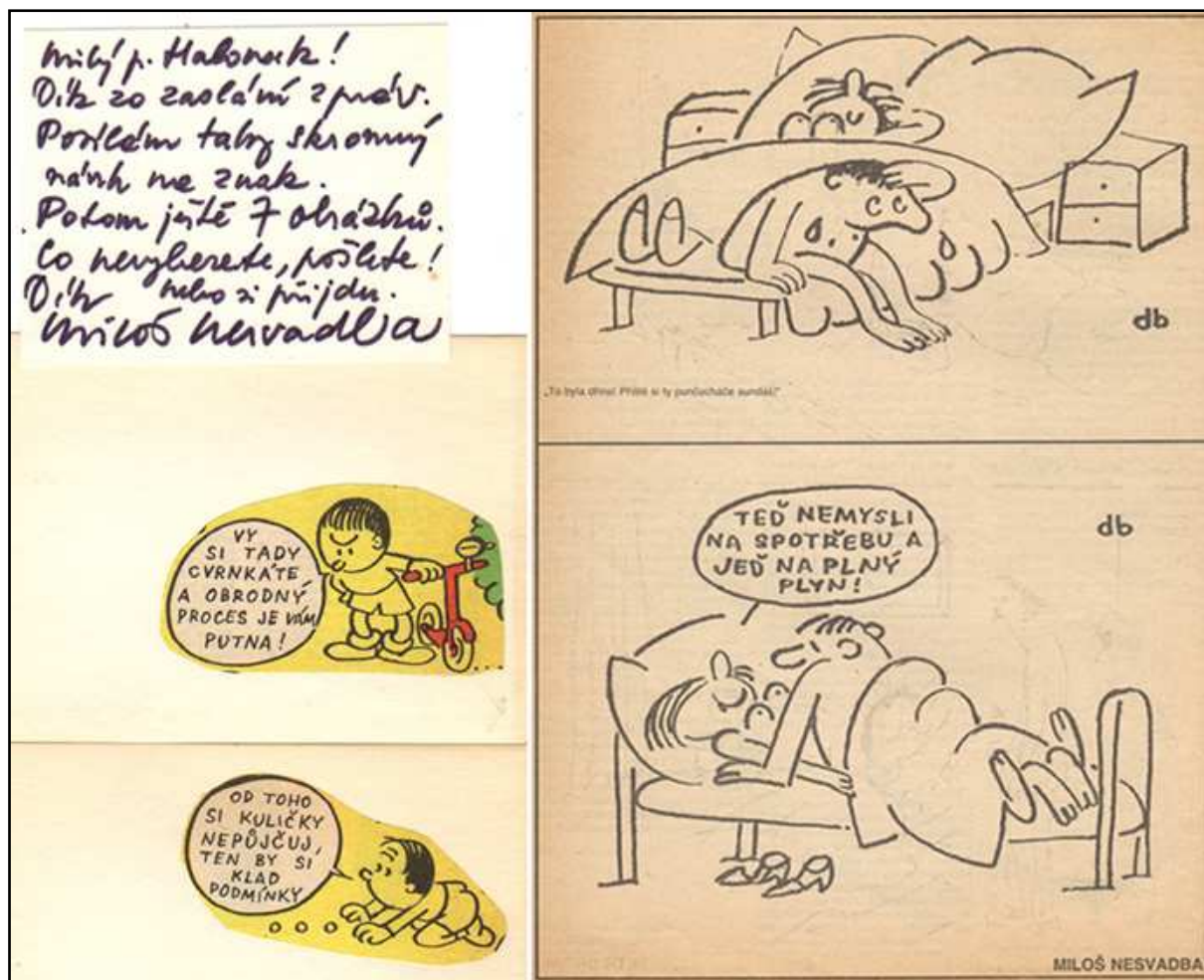
A teď ty souvislosti! Po Janu Werichovi a mém kamarádovi Pavlu Harváňkovi (ve té vile pak též skonal), tam dnes stále žije stoletá mecenáška Meda Mládková, která z USA jezdila do Prahy. A zde právě Steklíkovi /viz ta obálka vlevo nahoře/ umožňova svými nákupy jeho pohostinský životní styl... A pámbu ji zřejmě dobré skutky oplácí, a tak mladšího Honzu přežila.

A co je to zde vlevo?

Minulý dopis otištěný v e-GAGu byl od komika a o humoru, ten dolní dnešní dopis je zase svého druhu výtvarný a patří do stejné éry působení G-mena v redakci Junáka (následně Pionýrské Stezky). Vyvolá i pár vzpomínek na ak. mal. Zdenka Buriana, k němuž jsem do Nového Podolí chodil pro obálky vytvářené přímo pro obsah čísla mistrem kvašů a lavírek. Když jsem překonal strach z "vlčáka", který strážil branku a byl Mistrem doprovoben až do ateliéru, měl jsem možnost vidět jako prvý barevný obrázek - ne o moho větší než ten, který asi za měsíc vidělo i pár desítek tisíc čtenářů...

Fascinovalo mne pak, jak pečlivě malíř "balil" do ochranných papírových vrstev originál... Nebyla tehdy doba dělat si selfička a nebylo mi ani vlastní, abych se někomu vlichocoval do větší přízně. Prostě jsem poděkoval a šel s dílem na tramvaj (autobus?). Docela mne proto překvapilo, když jsem na dně jednoho ze šuplíků objevil dopis (přímo mně určený!) o němž jsem dosud tedy už dávno netušil. **Viz vedle.** Potvrzuje to, co jsem osobně poznal - totiž že umělec Zdeněk Burian byl

velmi slušný a pečlivý člověk.

Podívejme, objevil se tu i Miloš!

Berme to na přesáčku, ne podle času ani dle abecedy. Tak, jak se mi to dere ze scanneru “pod ruku”, tedy pod nos na redakčním monitoru... A tak se k sobě dostaly i tyto dvě dvě odlišné postavy...

Miloš Nesvadba se mým životem mihl jen párkrát jako čiperný skřítek, jeho Monoklíčka jsem nezapomněl uvést mezi českými reprezentanty v cyklu hrdinů kreslených seriálů pro děti... Zajímavé je, že až teď jsem si najednou povšiml, že i Miloš si svého času jako kdekdo škrtl v politické satíře a to v roce 1968 (viz kresby vlevo dole pro děti). Vzkaz (viz vlevo nahoře se známým kreslířovým podpisem) se mi vybavuje víc, bylo to v redakci Škrtu v roce 1990 a vpravo jsou dva též asi méně známé vtipy na docela nečekaně červené téma: kresby vyšly evidentně v „KUKu do postele“. Až z nekrologů kolem letošního hercova úmrtí jsem se dočetl, že „db“ svým kolegům i kolegyním v ND rád kreslil právě takové - dětem nepřístupné - obrázky. Ovšem dětem velmi přístupnou linkou!

Nepatrně vsazený text k vrchnímu vtipu není dobrou vizitkou grafika magazínu: „*To byla dřina! Příště si ty punčocháče sundáš?*“

Ale už toho asi bylo dost. Sice těch památečných papírů a obrázků je určitě stokrát víc, než se našlo v známé Renčínově „Krabici od bot“. Sice jsou to většinou zajímavá psaní - jako to z roku 1987 od švýcarského nositele Nobelovy ceny za chemii, velkého předúnorového kamaráda mého strýce *ing. Vítězslava Hanouska* (Nelžu: poslal mi soustrast ke skonu strýce Slávy - psanou perem a bezchybně česky!!)... ale s kresleným humorem to souvisí jen... vlastně vůbec.

Abych však končil od věci jako jsem od věci odběhl hned na začátku: na další stránce najdete vpomínku na letce Kašpara “Děda rada” byl koncem c. k. a počátkem ČSR okresním šéfem (asi policie?) mimo jiné ve Dvoře Králové nad Labem (tedy i Jaroměře), kde Kašpara vítali nadšení obyvatelé. A na snímku (viz dále!) je zachycena a výrazně označena i jeho jásající choť, otcova maminka a má babička *Lola Hanousková*. Přiznejte, není to foto přece jen trochu humorně laděné?

Sem patří ještě starý (c. k. rakousko - uherský dopis od slavného Kašpara v němž děkuje mému kálovědvorskému (a jaroměřskému?) dědovi Vítězslavovi Hanouskovi - byl tam šéfem přes policii a podobně - za podporu v organizování právě výše zmíněného leteckého programu.

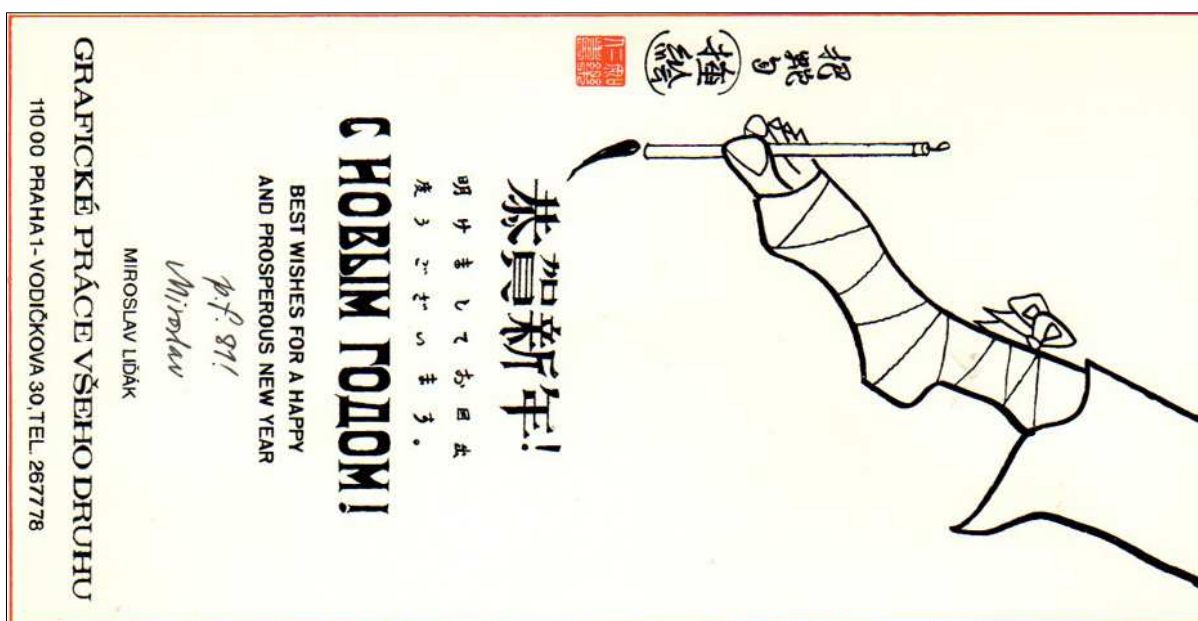
Bohužel se scan i originál v rušných uplynulých dnech v redakci kdysi kamsi vytratily...

Jinak - tato rubrika osobních vzpomínek se jevila (G-menovi) velice zajímavá, ale výrobně náročná a s problémy současné karikatury příliš nesouvisející. Proto ji sekáme v polovině, ale není vyloučeno, že ji ještě najdeme v G. číslo 6 - vánočně silvestrovském.

Všelijakých originálních dopisů snímků a vzkazů od známých umělců totiž máme ještě několik krabic. Jde jen o čas a sílu to probrat...

Takže jako záloha spoň něco:

Z novoročenek Mirka Lid'áka by byla moc hezká výstava. Tahle je jedna z posledních (p. f. 1981). Pražská adresa dole je místem, kde Mirek za pár let zesnul a roku 1990 se tak nedočkal. Škoda veliká! Kvůli místu je to reprodukováno naležato, omlouváme se.

Bylo to neplánované, zrodilo se to při "likvidaci" několika těžkých a přetékajících krabic od banánů objevených na půdě a částečně pak odvážených dílem do sběru a dílem myším na chalu-pu... Mezitím byla složka (stoha?) plná psaní a korespondencí z prvních porevolučních let, kdy se zdálo být vše možné a tedy vznikl i týdeník dobrých kreslených vtipů na koukání - tak akorát na cestu tramvají z centra domů - a pak do koše. Nápad skvělý, ale co doba?

Nebyla pro myšlenku vhodná a málem stovky zachovaných reakcí čtenářů (i autorů) to ještě teď pěkně dokládají. PNS byla v rozkladu, trafiky mizely, trafikanti měli zájem o drahé magazíny (provize!).

9. 8. 90

✓
73 20224
2x

Pana Hanušku
všechny KUKy jsem objednal
v pořádku - vše je po nich zaplácáno
- TO VÍTE JAK JE LÉCO ZAPLACNO...
KLIDNĚ BYLA "HÁJIL" I DALŠÍ DVONSTOVKA,
JAKO K NEJAKÝM TU PŘEDPLATNĚM
NAJDE.

Přátel
Zdeněk
10. 8. 1990

V Praze dne 28.8.1990

Vážený KUKu!

Využívám této příležitosti, abych Vám sdělila, že skutečně je velmi obtížné získat každé číslo KUKu. Vyplněnou objednávku z jednoho z prvních čísel jsem hned zaslala na naši administraci PNS /Praha 10, Nad Primaskou 35/. Nic se nedělo, tak jsem tam zašla osobně - ale jen proto, abych se dověděla, že zatím objednávku přijmout nemohou, ale že mně dají vědět až to bude možné. Dosud se neozvali. Rovněž mohu potvrdit, že v prodejnách PNS je KUK doslova zahrabán pod hromadami jiných /drahých!!/ periodik. Často v prodejně PNS řeknou, že KUK nedostali nebo že ho neberou. Řekla bych, že to vše jen potvrzuje úvahy o smyslu existence PNS, které jsem četla v LN apod.

Takže: Pokud se Vám podaří zajistit mně předplatné, zvítězíte nad obvodní administrací PNS Prahy 10 a mně uděláte radost.

Se srdečnými pozdravy a přáním VYDRŽAŤ!

Ludmila Čácherová

Vážená redakce KUKU,

Váš týdeník je perla a mohl by stát i mnohem víc a to nejen v korunách. Mít možnost každý týden vidět vedle sebe takové kreslíře jako je Jiránek, Urban, Pálka, Barták, Hrubý i schopné začínající (Kořan, Šuta aj.) je pro mne i pro mé přátele pomalu největší radost v týdnu.

JEN TAK DÁL !!!!!

Ant. Kolář
Ant. Kolář
Praha 5

P.S. Postrádám Renčína!

Vážení,

dovoluji si Vám poděkovat za vydání časopisu K U K - skutečně kreslený humor, který má úroveň. Zasloužil by si lepší papír, rozšířené vydání a větší náklad. Po přečtení se těším pobaven a potěšen a mám radost ze života.

Ten nejlepší je Petr Urban, Petr Zadravil a všichni sou vynikající.

Kolář Provozkář Praha 6

Vážený a milý K U K U,

Jsi nejlepší! Žádný humoristický časopis není tak skvělý jako Ty. Snad by mohl být Škrť, kdyby to byl týdeník a kdyby se tam tolik nepsalo, neb současnou dobou se dá těžko pročíst.

Přeji mnoho dobrých nápadů Tvým humoristům: Bartákoví, Cítoví, Dvořákoví, Hrdému, Jiránkovi, Johanusovi, Kantorkovi, Kemelovi, Kořanovi, Kovaříkovi, Ladmanovi, Linkovi, Matuškoví, Novákovi-Skoupěmu, Ostatkovi, Pálkovi, Renčínovi... Urbanovi... a Tobě mnoho úspěchů a ať již v krátké době vychází jako deník.

Tvůj věrný ctitel

Vaněk
Martin Vaněk

A distribuce pomocí pražských kamelotů začala být náhle někomu nepohodlná, kluci byli vykazováni z podchodů... Předplatné jaksí nešlo zařídít. Na venkově se po třech výtiscích zaprášilo, pak ani třeba jedno číslo vůbec nedošlo na pult. Vedle je pár ukázek, bylo to v říjnu roku 1990 a otiskujeme je proto, že ukazovaly preference čtenářů co do konkrétních karikaturistů...

Z dalších dopisů jen pár vyňatých vět:

„Kupuji tyto noviny od samého začátku a od příštího roku je mám objednané na poště.(...) 27. září 1990 přišel do stánků KUK č. 18 (...) když jsem zjistil, že číslo 17 nbylo do Kadaně vůbec distribuováno (...) Závěrem bych se chtěl přimluvit také za zvýšení nákladu a dodávání více výtisků. Pokud vím, tak do trafik se dostane pár kousků, které koupí prvních deset lidí (berou také někteří 3 a více kusů) a ti ostatní jen nadávají.“
(Zd.V., Kadaň)

„Milí kukáci! Možná sa počudujete, ale aj v našom meste Vás čítame a to vždy, keď niekdo navštívi Prahu, prinese nám Váš týždenník. Nasmejeme sa vtipnému a jemnému humoru tak vlastnému českému národu. My Slováci pestujeme tzv. lopotistický humor (...) Veľa zdaru v práci praje Slovenka jako Řepa“
(A. Č., Nové Mesto nad Váhom)...

“Potíž je v tom, že PNS v K. Varech zasílá do zdejší prodejny týdně pouze 2 výtisky vašeho časopisu. prodavačka mi jej nechává, ale i tak jsem nedostal poslední loň-

ské a první letošní číslo... Mám dojem že by se zde prodalo mnohem více výtisků.. Zařídte to prosím.” (F. N., Teplá)

Proč a jak jsme zanikli?

A tak dále a podobně. Více než chvála vtipů - stížnosti na distribuci. A bude hůř. Právě na nezájem prodejců o levný titul (na tu cenu jsme právě sázeli - proto ten uvnitř jen černobílý rotační tisk na obyčejném papíru) potopil i "levný" projekt o jednom redaktorovi a slušném honorářovém fondu pro kreslíře. A s nákladem prvního čísla 175 000 výtisků (z toho PNS brala 125 tisíc kusů - čísla 1 i čísla 2!)

Budiž teplo!

S výmluvou, že reakce čtenářů KUKu připomínáme pro potenciální autory vědeckých studií z dějin karikatury či tisku v zemi, pálíme právě za sebou všechny mosty (a tyto dokumenty v kamnech na chalupě) a věříme, že třeba vzpomínky na takové pozoruhodné periodikum mohou ještě někoho zahřát. (red.)

Dvakrát o KUKu ("nulté" číslo vyšlo v dubnu, první posledního května) - co vlastně sliboval čtenářům?

ČUK VYDÁVÁ KUK

Aneb Česká unie karikaturistů nabízí čtenářům noviny pro KOUKÁNÍ. A ještě přesněji, předkládá divákům „nulté“ číslo týdeníku, v němž bude mít hlavní roli kreslený humor. Za nejmenší možný peníz si od 29. května můžete pořídit každé úterý téměř půl stovky vtipů od našich předních karikaturistů.

V KUKu vás přijde 1 kreslený fór na necelé 2 haléře. Spočítejte si sami, jak je tomu jinde. A slibujeme, že vás nejen dnes, ale ani v budoucnu nemíníme otravovat žádným delším povídáním. Toho jsou ostatně plné všechny ostatní časopisy. Rychlost, přesnost, údernost — mezinárodní srozumitelnost — to jsou hlavní vlastnosti kresleného humoru.

KUK je i ve světě unikátním typem listu pro moderního člověka, který žádá neméně moderní výrazové prostředky. Kreslené vtipy a karikatury se vyslovují na stránkách KUKu ke všem oblastem života. K zahraničním i domácím událostem, k politice a ekonomice, k vědě a technice, ke kultuře a sportu, k zábavě i koníčkům. Jsou určeny všem: ženám a mužům, starým a mladým. Nejsou ovšem určeny hlupákům a lidem bez humoru. KUK je sice nejlevnějším humoristickým listem na světě (po liberijském „Hrošíkovi“ za 2 lib. centy) avšak nehledejte v něm laciné vtipy!

ČUK VYDÁVÁ KUK

ČUK (Česká unie karikaturistů) vydává KUK (noviny na koukání). Jedním z hlavních „předvolebních“ slibů, lépe řečeno zásadních bodů navrhovaného programu, byl na ustavující valné hromadě České unie karikaturistů úmysl založit vlastní časopis pro kreslený humor. To bylo 10. března — a po jednom měsíci a jednom dnu, díky pochopení a bleskovému jednání Vydavatelství a nakladatelství Novinář a novinářských závodů Mír 1 v Praze, došlo 11. dubna k dohodě. Ještě před 1. májem 1990 (ke stému výročí známého Nerudova fejetonu) se objevilo „nulté“ číslo KUK na pražských, bratislavských a jiných bulvárech.

Konečně mají u nás nedoceňovaní, přestože v cizině často slavení a vítězící autoři vlastní tiskový orgán. Konečně mají často ponižovaní, někdy pronásledovaní a dosud mnohdy pouze využívaní karikaturisté svůj časopis. Končí dlouhá éra, kdy bylo možné (právem) bédovat. Od této chvíle výmluvy neplatí. Místa v KUK je dost, teď záleží jen na členech České unie karikaturistů, v čele s takovými jmény jako jsou např. Barták, Jiránek, Vyčítal, Hrubý, aby této doslova životní příležitosti využili. A to k potěše a radosti co největšího množství čtenářů, pardon — diváků.

Ivan Hanousek, tajemník ČUK

Výsledky / Itálie, Belgie, S. Makedonie, Kosovo, Srbsko, Polsko, Portugalsko, Albánie, Ukrajina

S omluvou na onemocnění v redakci (a s přijatelnou výmluvou na nebezpečnou čínskou mršku všude, kam se podíváš) přinášíme drobet neuspořádané výsledky mezinárodních "cartoon" soutěží, jak jsme je kde pochytili...

Nejen toto první, ale také další mezinárodní klání s průběhem či vyvrcholením soutěže v prvních třech čtvrtletích roku 2020 jsou označena jako "Virtual Award". Což zde uvádíme v černé barvě. Tím se nevyvyšujeme nad osobami tmavé pleti, ale užíváme tisíciletý obyčej spojovat černou barvu s něčím neblahým (tma, noc) - jako protiklad bílé barvy (den či světlo). Z Číny do světa vyslaná pandemie sice neukončila, přesto však poznamenala světové soutěžení karikaturistů. Ani porotci, ani šťastní vítězové si tak letos spolu z očí do očí nepopovídali....

21. Int'l Festival of Aphorisms and Caricature 2020 Strumica - Severní Makedonie

Téma Karneval + téma Erotika

Zlatá plaketa: Erico Junqueira Ayres / Brazílie

Stříbrná plaketa: Ivailo Cvetkov / Bulharsko

Bronzová plaketa: Miroslav Miro Georgijevski / Sev. Makedonie

Diplomy: Henryk Cebula / Polsko; Erdogan Basol / Turecko; Ratko Maričić / Chorvatsko; Konstantin Kazančev / Ukrajina; Georgij Majorenko / Ukrajina.

Special Prize Carnival: Blaže Dukulievsky / Sev. Makedonie

44. Italian Lies championship graphics section contest dedicated to Lie Italy 2020 - Itálie International Graphic Section

1st place - Golden leaflet: Liviu Stanila / Rumunsko

2nd place - Silver leaflet: Zbigniew Kolaczek / Polsko

3rd place - Bronze leaflet: Salar Eshratkhan / ?

Italian Graphic Section: 1. - Golden leaflet: Emilio Guazzone; 2. - Silver leaflet: Luca Garonzi; 3. - Bronze leaflet: Emanuele Ricciardi. **Popular prize "Pitillo":** Fabio Magnasciutti

17. Int' C and C Festival 2020, Prizren - Kosovo.

Theme: We Believe in Culture / 1146 Participations from 71 States.

1. First Place Golden "Stone Bridge" Award – Agus Widodo - Indonesia,
2. Second Place Silver "Stone Bridge" Award – Chen Anyong – China,
3. Third Place Bronze "Stone Bridge" Award – Antonio Santos – Portugal,
4. Special Award from "XHENNETCOMICS" Association - Edi Dharma – Indonesia,
5. Special Award – Nima Shahmiri – Iran,
6. Special Award – Czeslaw Prezezak – Poland,
7. Special Award – Muammer Kotbas – Turkey,
8. Special Award – Marco D'Agostino – Italy,
9. Juri Award – Tsocho Peev – Bulgaria,
10. Juri Award – Damir Novak – Croatia.

Honorable Mention: Mehmet Atamer – Turkey, Nikola Listes – Croatia, Musa Kayra – Cyprus, Shavakat Muzaffar – Uzbekistan, Liviu Stanila – Romania, Aliyeh Mazaheri – Iran, Jitet Kustana – Indonesia, Aleksei Kivokustev – Russia, Madhu Krishnan – India, Dmytro Scazhenyk – Ukraine.

See all winning cartoons on xhennetcomics

5. Int' Animal Cartoon contest 2020 Bělehrad - Srbsko

Theme: Monkey

Artworks submitted 1979 by 668 cartoonists from 72 countries

First prize, 500 euros, diploma: Sava Babić, SERBIA

Second prize, 400 euros: Mojtaba Heidarana, IRAN

Third prize, 300 euros: Doru Axinte, ROMANIA

DIPLOMAS: Shankar Pamarthy, INDIA - Ba Bilig, CHINA - Marcin Bondarovich, POLAND - Mete Agaoglu, TURKEY - David Vela, SPAIN - Khodayar Marouei, IRAN - Alfons Vos, BELGIUM - Nikola Konstantinović, SRBIJA - Ivailo Tsvetkov, BULGARIA - Gema Samudra, INDONESIA - Huang Rongmin, CHINA - **Tomaš Truneček, CZECH REPUBLIC** - Ali Mirae, IRAN - Fahrye Citakli, TURKEY

XXVIII International Satire & Humor Citta Di Trento - Itálie

Téma: LIMITS

SATIRE AND HUMOR

FIRST PRIZE: Doğan Arslan (Turkey)

SECOND PRIZE: Mojtaba Heidarpanah (Iran)

THIRD PRIZE: Raffael Blumenberg (Switzerland)

ARTISTS WORTH OF MENTION: Musa Gumus (Turkey) - Neltair Santiago (Brazil) - Oleksy Kustovsky (Ukraine) - Ross Thompson (United Kingdom) - Vladimir Semerenko (Russia) - Vojtech Krumpolec (Slovensko) - Yu Liang (China)

SPECIAL MENTIONS: Mikhail Zlatkovsky (Russia) - Mojmir Mihatov (Croatia) - Omar Alberto Figueroa Turcios (Spain) - Pawel Kuczynski (Poland)

25. International Cartoon Exhibition Zagreb 2020 - Chorvatsko

Soutěž obeslalo 439 autorů ze 60 států 1.061 příspěvkem

First Prize:

MOJMIR MIHATOV, Croatia

Second Prize:

GRIGORI KATZ, Israel

Third Prize:

JAVAD

TAKJOO, Iran

Special Mentions:

FRANO CEBALO, Croatia;

JUAN G. BENAVIDES

FORMAS, Spain;

VALENTIN GEORGIEV,

Bulgaria;

OLEG GUTSOL, Ukraine;

PAL

LEPHAFT, Serbia

Int'l SICACO Contest 2020 - Korea *)

Cover Prize: Shahrokh Heidari - Francie

Theme Cover Prize: Constantin Ciosu - Rumunsko

Grand Prize: Askin Ayrancioglu - Turecko

*) ze soutěže se spoustou oceněných přinášíme zatím jen prvá tři jména - více příště!

49. International Contest of Humorous Graphics Marostica - Itálie

Do soutěže letos dorazilo 445 děl z 59 různých zemí, věnovaných tématu **DOBRO**.

1. cena „GRAN PRIX“ - Flavio Magnasciutti (Itálie)

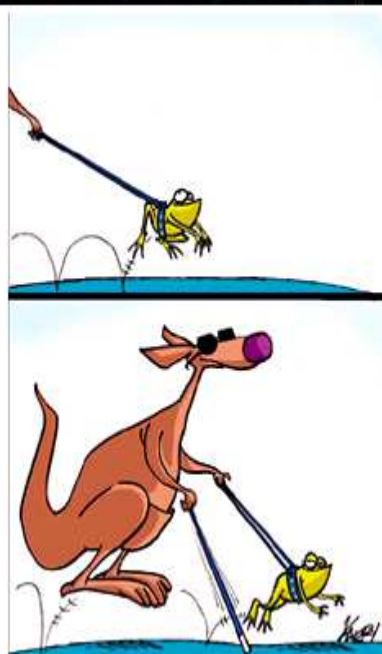
- obr. nahoře

2. cena „MARCO SARTORE“ - Romina Carrara (Argentina)

- obr. vlevo dole

3. cena „SANDRO CARLESSO“ - Julio Carrion Cueva (Peru)

- obr. vpravo dole

Ve finále se dále umístili:

Tiziano Giancesini (Itálie), Michele Barbon (Itálie); Heibat Ahmadi (Írán), Davide Weber (Itálie), Marco Spadari (Itálie), Flavio Masi a Antonello Mengato (Itálie); Toso Borkovic (Srbsko); Marlene Pohle (Argentina); Maria Assunta Toti Buratti (Itálie); Davide Conti (Itálie). **Více:**

www.umoristiamarostica.it

Výstava

„Umoristi a Marostica 2020“ představuje i díla **Constantina Sunnerberga** z Belgie, který předsedal porotě.

13. bienále FRAŠTACKÝ TRŇ 2020 - Slovensko

Téma: LES. 83 karikaturistov z 25 krajín poslalo 396 prác.

1. miesto: **Pavel Rychtařík, Česká republika;**

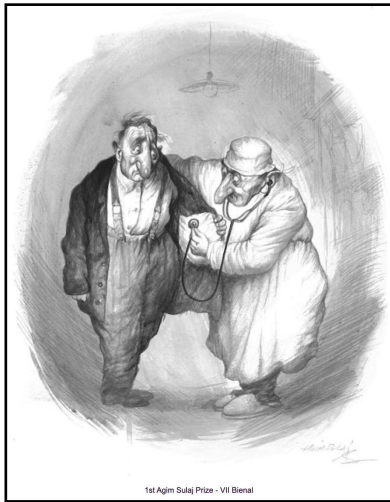
2. miesto: **Ivo Chadžiev, Slovensko;**

3. miesto: **Ilya Katz, Izrael**

Čestné uznanie:

Sherif Arafa; SAE; Ján Fiťma, Slovensko; Jozef Grušpíer, Slovensko; Konstantin Kazančev, Ukrajina; Jitet Kustana, Indonézie; Tvg Menon, India; Damir Novak, Chorvátsko; Roman Sika, Slovensko; Pavel Taussig, Německo; Miroslav Vostrý a Miroslav Skopal, Česká republika.

/Uspěli čtyři domácí a dva čeští zástupci./

VII Humor Biennale “Luis D'Oliveira Guimaraes” Espinal, Penela - Portugalsko

Countries - 74, Artists - 480, Works - 1360 (of which 127 caricatures by Antonio Arnaut)

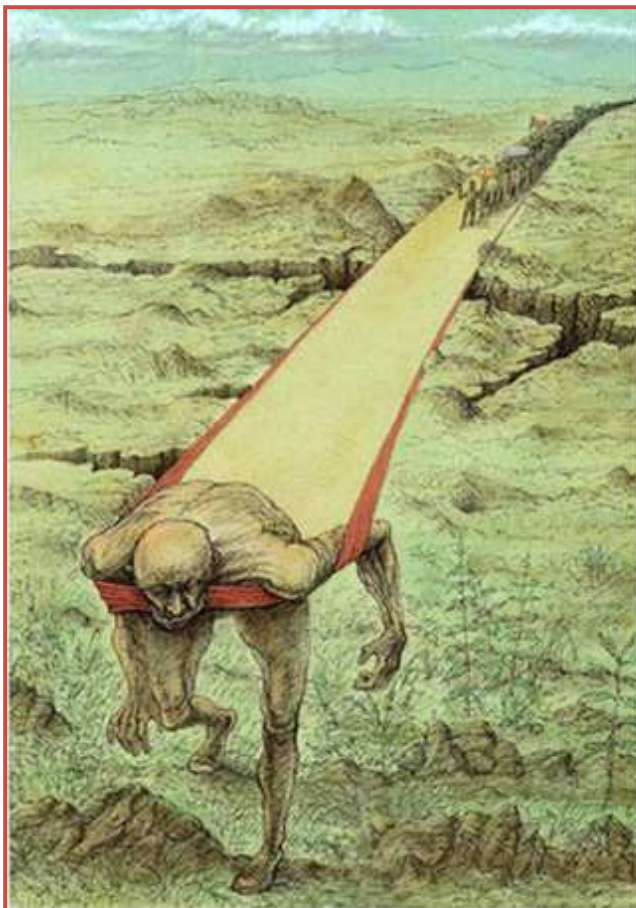
9. Int'l Cartoon Contest 2020 Kyrenia/Girne - Kypr

Tentokrát ryze domácí jury posoudila 887 prací 289 autorů ze 62 států.

“NON - DEFINITIVE” LIST OF PRIZES

Dear cartoonist and cartoonists associations officials: The cartoons which are selected by contest jury just mailed to your address. If you know similar cartoons, (Until: September 29, 2020 – Night (Cyprus) time is 24.00) please send white – mail to following address up to: olivecartoons@gmail.com

52. Osten World Gallery Cartoons 2020 - Sev. Makedonie

GRAND PRIX
Mikhail ZLATKOVSKY, Russia

SPECIAL AWARD
Shahrokh HEIDARI, France

SPECIAL AWARD
Zoran ZLATICANIN, Serbia

15. Int'l George Van Raemdonck Cartoon Contest Boechout - Belgie

1. prize Galym Boranbayev Kazachstan
2. prize Pavel Constantin Romania
3. prize Igor Pahchenko Rusko
4. prize Huseyin Cakmak Kypr
5. prize Luc Descheemaeker Belgie
6. prize Shmidt Alexander Rusko

You will find the full list of winners and selected candidates on www.ihabe.com
via www.facebook.com/InternationalHumourinArt.

XXII Intl. Open Cartoon Contest (téma "Plastic") Zielona Góra 2020 - Polsko

Téma: PLASTIC

GRAND PRIX – **Mojmir Mihatov** (Croatia) - viz obr. **vlevo!**

1. Prize – **Henryk Cebula** (Poland) - nahoře
2. Prize – **Julia Łuczak** (Poland) - uprostřed
3. Prize – **Bernard Bouton** (France) - dole

Niko Nikolla 2020 Pogradec - Albánie

First Prize: Angel Boligan / Mexico
Second Prize: Pol Leurs / Luxembourg
Third Prize: Arben Mexsi / Albania

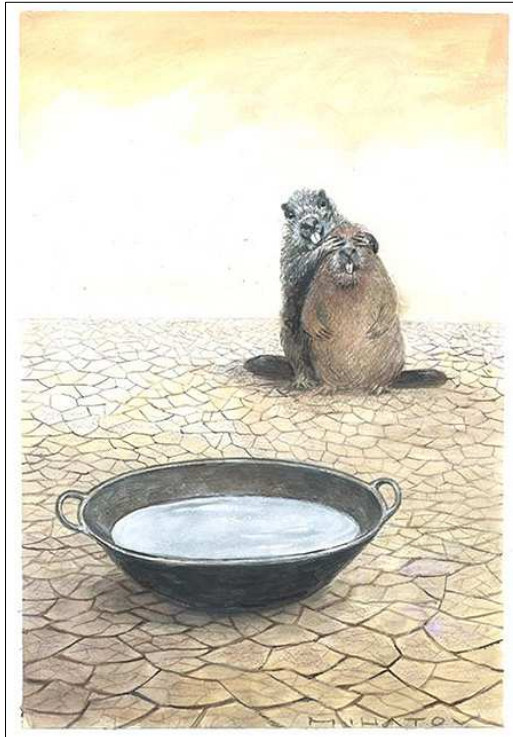
Special Prize:

Pawel Kuczynski / Polsko; Jitet Koestana / Indonesie
Karin Sunvinson / Švédsko; Marcelo Ferreira / Brasilie
Musa Gumus / Turecko; Agim Krasniqi / Kosovo;

Jordan Pop-Iliev / Sev. Makedonie; Raed Khalil / Syrie; Pablo Zerda / Argentina;
Cemal Tunceri / Kypr; Valentin Georgiev / Bulharsko; Darko Drljevič / Montenegro

Int'l Festival of humor and satire In Vinica Veritas - Sev. Makedonie

1. place : Darko Drljevic / Černá Hora
2. place : Ilya Katz / Izrael
3. place : Isabela Kowalska - Wieczorek / Polsko

4. Int'l Cartoon Competition **BEAVERS LAUGH** 2020 - Ukrajina

134 karikaturisti ze 39 zemí poslali 415 příspěvků

The FIRST prize: WEI LI (Čína)

The SECOND prize: SABINE VOIGT (Německo)

The THIRD prize: VALERY ALEXANDROV

(Bulharsko)

Mojmir Mihatov (Hrvatska),

APPRECIATION AWARDS (**viz vlevo!**)

POZOR! GAGy jsou k prostudování trvale zveřejněny na Cartoon Gallery

Starší e-GAGy jsou veřejně přístupné, sice v české originální verzi, ale pro zájemce na celém světě. Přesvědčit se o tom lze na adrese:

<http://www.cartoongallery.eu/kniznica/casopisy/e-gag/>

A naleznete zde i **kompletní starší ročníky!** Od ročníku **2009** až do ročníku **2019**. A za dva dny tu najdete k pročitání už i toto **čerstvé = 5. číslo 18. ročníku z LISTOPADU 2020**. E-GAGy již netřeba skladovat, je možné si tady **kdykoliv kterýkoliv "výtisk" prostudovat!**

GAG / Proč a jak se GAG číslo 5/2020 na cestě k abonentům opozdil

Dá se to shrnout jednou větou typu: *“Neštěstí nechodí po horách, ale...”* Ale trochu to rozvedeme: když bylo číslo z půlky hotové a týden by možná stačil, aby pětka vyšla 15. října dle plánu, skočilo neštěstí na G-mena a zavleklo ho do nemocnice (covid to nebyl!) kde zkejsnul na dva týdny + den. Být připoután spoustou kanyl a hadiček k posteli není fakt nic dobrého a navíc neměl ani náhodou myšlenku na cokoliv jiného, než na svůj stav (a na nehotový GAG!). Věk 78 není moc příjemný, ale toto se aktivnímu člověku nehodí násobně více!

Po nedávném návratu do redakce se ukázalo to největší neštěstí: velká část materiálů mezitím termínově prošla. I když jsme se snažili vše pročistit s ohledem na pozdější vydání, něco v tomto čísle asi najdete; i to, co už jako pozvánka neplatí. Zůstalo to jako kronika.

Věříme ale, že toto číslo, jak pokud jde o rozsah, tak o zajímavý obsah, stojí za důkladnější prohlídku. Víme, že ti, kdo přijmou celé číslo na “mobil” se už po prvním prolétnutí stránek k četbě nikdy nevrátí a je to škoda (není vzácností, že se nás lidé později ptají na věci, které lze právě v GAGu lehce najít).

Co bude dál? Nebude-li se příběh opakovat, chystáme se vydat ještě poslední letošní číslo 6 - a to (snad) do Vánoc... Ne-li nelekejte se, nějak se ještě příští rok budeme snažit pokračovat (byť třeba kvartálně: Jaro - Léto - Podzim - Zima). Věříme, že právě delší statě, studie, vzpomínky či výběry vtipů a různé kuriozity ze šuplíků mohou i v příštím pandemickém období najít u části odběratelů větší porozumění - než dosud. A také věříme, že si můžete dopřávat další a další informace z hloubky dějin karikatury na adrese <http://www.cartoongallery.eu> - **viz výše!**

Toť zatím vše; pěkné vychutnání obsahu tohoto vydání přeje

G-men

Aktuálně z Francie:

Útoky ve jménu Alláha se množí, spirála násilí proti nevinným občanům se točí stále rychleji. *“Jediné, co radikální islamisté znají, je hloupost a nenávisť. Chtějí zničit naši budoucnost,”* řekl prezident Macron a ujistil, že **ve Francii nebude nikdo zakazovat vtipy a satiru**. Nezahálí ani **Charlie Hebdo** a “turecký sultán” je dalším terčem kreslených vtipů. Na titulní straně nového čísla je rozvalený v tričku a spodkách a zvedá služební roucho, aby nám ukázala nahý zadek. Kresbu dává turecký prezident k soudu.

(MfDNES 30. 10. 2020)

XX
e-GAGmag © * Dvuměsíčník autorů a přátel české karikatury. Založen v r. 2003. Už 18. ročník! **Toto je č. 2020/5 (669) z 30. 10. 2020** * Číslo **2020/6 vyjde do 20. 12. 2020** * Kontakt: ivan.hanousek@dreamworx.cz
XX